

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัย เรื่อง แบบแผนและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมขบวนการทางสังคมของนักธุรกิจในประเทศไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีเหตุการณ์เดือนพฤษภาคม 2535 นี้ ผู้วิจัยจะขอเสนอผลการศึกษาเป็น 6 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง
- ตอนที่ 2 ข้อมูลการวิเคราะห์ทัศนคติ และความคาดหวังฯ ของกลุ่มตัวอย่าง และข้อมูลอิทธิพลการชักจูงจากสื่อสารมวลชน
- ตอนที่ 3 ข้อมูลการเข้าร่วมขบวนการทางสังคม และความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านต่างๆ กับการเข้าร่วมขบวนการทางสังคม
- ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติ และความคาดหวังฯ ของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วม และไม่ได้เข้าร่วมขบวนการทางสังคม
- ตอนที่ 5 การพิสูจน์สมมติฐาน
- ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับแบบแผนและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมขบวนการทางสังคมของนักธุรกิจในประเทศไทยในกรณีเหตุการณ์เดือนพฤษภาคม 2535

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของเพศ

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
- ชาย	174	58.0
- หญิง	126	42.0
รวม	300	100.0

จากตารางที่ 1 จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย ร้อยละ 58.0 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 42.0

ตารางที่ 2 -จำนวนและร้อยละอายุ

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
- ต่ำกว่า 35 ปี	68	22.7
- 36-40 ปี	86	28.7
- 41-45 ปี	61	20.3
- 46-50 ปี	33	11.0
- 51-55 ปี	32	10.7
- 56-60 ปี	13	4.3
- สูงกว่า 60 ปี	7	2.3
รวม	300	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 51.4 มีอายุต่ำกว่า 41 ปี ร้อยละ 42.0 มีอายุระหว่าง 41-55 ปี และที่มีอายุสูงกว่า 55 ปีนั้น มีเพียงร้อยละ 6.6 เท่านั้น

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของระดับการศึกษา

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	32	10.7
- ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	202	67.3
- ปริญญาโทหรือเทียบเท่า	63	21.0
- ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า	3	1.0
รวม	300	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แล้วจบการศึกษาในระดับที่สูง คือ จบระดับปริญญาตรี ร้อยละ 67.3 และจบระดับปริญญาโทถึงปริญญาเอก ร้อยละ 22.0 มีเพียงร้อยละ 10.7 เท่านั้น ที่จบการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของระดับรายได้

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
- ต่ำกว่า 40,001 บาท	48	16.0
- 40,001-55,000 บาท	124	41.3
- 55,001-70,000 บาท	46	15.3
- 70,001-85,000 บาท	31	10.3
- 85,001-100,000 บาท	17	5.7
- 100,001 บาทขึ้นไป	34	11.3
รวม	300	100.0

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในเกณฑ์ที่สูง คือ มีรายได้อยู่ระหว่าง 40,001-55,000 บาท ถึงร้อยละ 41.3 มีรายได้อยู่ระหว่าง 55,001-100,000 บาท ร้อยละ 31.3 และมีรายได้สูงกว่า 100,000 บาทขึ้นไป อยู่ร้อยละ 11.3 มีเพียงร้อยละ 16.0 เท่านั้น ที่มีรายได้ต่ำกว่า 40,001 บาท

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของประเภทธุรกิจ

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทธุรกิจ		
- การผลิต	129	43.0
- การค้าส่ง , ค้าปลีก	36	12.0
- อสังหาริมทรัพย์	23	7.7
- ก่อสร้าง	22	7.3
- บริการทางธุรกิจ	22	7.3
- การเงินการธนาคาร	21	7.0
- บริการทั่วไป	15	5.0
- ภัตตาคาร , โรงแรม , ท่องเที่ยว	14	4.7
- การขนส่ง	7	2.3
- ประกัน	7	2.3
- กลีกรรม , การประมง	4	1.3
รวม	300	100.0

จากตารางที่ 5 พบว่า ประเภทธุรกิจที่กลุ่มตัวอย่างประกอบอยู่นั้น ร้อยละ 43.0 เป็นธุรกิจทางการผลิต ร้อยละ 12.0 เป็นธุรกิจทางการค้าส่ง , ค้าปลีก ร้อยละ 7.7 เป็นธุรกิจทางอสังหาริมทรัพย์ และเป็นธุรกิจทางด้านก่อสร้างและบริการทางธุรกิจ ร้อยละ 7.3 เท่ากัน

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของตำแหน่ง

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
- ผู้จัดการ	225	75.0
- ผู้บริหารระดับกลาง	56	18.7
- ผู้บริหารระดับสูง	19	6.3
รวม	300	100.0

จากตารางที่ 6 พบว่า สำหรับตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่างนั้น ร้อยละ 75.0 เป็นผู้จัดการ ร้อยละ 18.7 เป็นผู้บริหารระดับกลาง คือ ผู้ที่ดำรงตำแหน่งสูงกว่าผู้จัดการขึ้นไป เช่น ผู้จัดการอาวุโส รองผู้อำนวยการ หรือผู้อำนวยการ และร้อยละ 6.3 เป็นผู้บริหารระดับสูง คือ ผู้ที่ดำรงตำแหน่งกรรมการบริหาร

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองในอดีต (ก่อนเหตุการณ์พฤษ-
ภาคม 2535)

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
การเคยเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง		
- เหตุการณ์ 14 ต.ค. 16	30	10.0
- เหตุการณ์ 6 ต.ค. 19	4	1.3
- ทั้งเหตุการณ์ 14 ต.ค. 16 และ 6 ต.ค. 19	12	4.0
- เหตุการณ์อื่น ๆ	5	1.7
- ไม่เคย	249	83.0
รวม	300	100.0

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 83.0 ไม่เคยเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองในอดีตที่ผ่านมา ร้อยละ 15.3 เคยผ่านเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง เมื่อ 14 ต.ค. 16 และ 6 ต.ค. 19 มาแล้ว และร้อยละ 1.7 เคยเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองในเหตุการณ์อื่นๆ เช่น ประท้วงการเลือกตั้งสภปรกเมื่อ พ.ศ. 2500 เป็นต้น

ตอนที่ 2 ข้อมูลการวิเคราะห์ทัศนคติและความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่าง และข้อมูลอิทธิพล
การชักจูงจากสื่อสารมวลชน

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของทัศนคติที่มีต่อรัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูร

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)		
- พลเอกสุจินดา มีความเหมาะสมในการเป็น นายกรัฐมนตรีมากกว่าหัวหน้าพรรคการเมืองคนอื่น	5 (1.7)	19 (6.3)	58 (19.3)	125 (41.7)	93 (31.0)	2.060	.952
- พลเอกสุจินดา เป็นบุคคลที่เสียสละ ยอมเสียสัจดิ์ เพื่อผลประโยชน์ของชาติ	3 (1.0)	17 (5.7)	78 (26.0)	98 (32.7)	104 (34.7)	2.057	.961
- การเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอกสุจินดา เป็นสิ่งที่ชอบด้วยกฎหมาย	11 (3.7)	90 (30.0)	47 (15.7)	75 (25.0)	77 (25.7)	2.610	1.256
- พลเอกสุจินดาเป็นบุคคลที่ไม่มีสัจจะ จึงไม่ เหมาะสมที่จะเป็นนายกรัฐมนตรี	53 (17.7)	89 (29.7)	86 (28.7)	46 (15.3)	26 (8.7)	2.677	1.185

ต่อตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของทัศนคติที่มีต่อรัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูร

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	\bar{X}	S.D
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)		
- การมีนายกรัฐมนตรีที่มาจากทหาร จะทำให้รัฐบาลมีเสถียรภาพมากขึ้น	7 (2.3)	34 (11.3)	83 (27.7)	106 (35.3)	70 (23.3)	2.340	1.030
- เมื่อมีเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎรสนับสนุน ก็เป็นเรื่องที่ชอบธรรมในการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี	47 (15.7)	147 (49.0)	54 (18.0)	38 (12.7)	14 (4.7)	3.583	1.046
- การนำเอานักการเมืองที่ถูกประกาศยึดทรัพย์ มาร่วมคณะรัฐบาล ทำให้รัฐบาลเสียความชอบธรรม	62 (20.7)	147 (49.0)	44 (14.7)	40 (13.3)	7 (2.3)	2.277	1.012

ต่อตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของทัศนคติที่มีต่อรัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูร

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	\bar{X}	S.D
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	อย่างยิ่ง จำนวน (%)		
- กรณีนี้มีการเมืองที่ถูกยึดทรัพย์นั้น แม้ศาลจะยังไม่พิพากษา ก็ถือว่ามิมลทินแล้ว	42 (14.0)	117 (39.0)	44 (14.7)	81 (27.0)	16 (5.3)	2.707	1.163
- ตราบใดที่ศาลยังไม่พิพากษา ก็ยังมีคุณสมบัติและมีสิทธิ์เป็นรัฐมนตรีได้	14 (4.7)	85 (28.3)	51 (17.0)	115 (38.3)	35 (11.7)	2.760	1.125
- การรับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอกสุจินดา ทำให้ต่างชาติขาดความเชื่อถือในรัฐบาล	5 (1.6)	103 (34.3)	91 (30.3)	43 (14.3)	7 (2.3)	2.473	1.026

จากตารางที่ 8 การศึกษาทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อรัฐบาล พลเอกสุจินดา ครา-
ประบุรี มีรายละเอียดดังนี้ คือ

- พลเอกสุจินดา มีความเหมาะสมในการเป็นนายกรัฐมนตรีมากกว่า หัวหน้าพรรคการเมืองคนอื่น

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวโดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.060 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 72.7 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- พลเอกสุจินดา เป็นบุคคลที่เลียบละ บอมเลียบลัศตย์เพื่อผลประโยชน์ของชาติ

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความดังกล่าว โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.057 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 67.4 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- การเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอกสุจินดา เป็นสิ่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่แน่ใจกับข้อความดังกล่าว โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.610 แต่เมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 50.7 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- พลเอกสุจินดา เป็นบุคคลที่ไม่มีสัจจะ จึงไม่เหมาะสมที่จะเป็นนายกรัฐมนตรี

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.677 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 47.4 มีความคิดเห็นในระดับที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง

- การมีนายกรัฐมนตรีที่มาจากการทหาร จะทำให้รัฐบาลมีเสถียรภาพมากขึ้น

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวโดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.340 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 58.6 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- เมื่อมีเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎรสนับสนุน ก็เป็นเรื่องที่ชอบธรรมในการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว โดย มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.583 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 64.7 มีความคิดเห็นในระดับที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง

- การนำเอานักการเมืองที่ถูกประกาศยึดทรัพย์มาร่วมคณะรัฐบาล ทำให้รัฐบาลเสียความชอบธรรม

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว โดย มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.277 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 69.7 มีความคิดเห็นในระดับที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง

- กรณีนักการเมืองที่ถูกยึดทรัพย์นั้น แม้ศาลจะยังไม่พิพากษา ก็ถือว่ามิมลทินแล้ว

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว โดย มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.707 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 53.0 มีความคิดเห็นในระดับที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง

- ตราบใดที่ศาลยังไม่พิพากษา ก็ยังมีคุณสมบัติและมีสิทธิเป็นรัฐมนตรีได้

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวโดย มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.760 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 50.0 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- การรับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอกสุจินดา ทำให้ต่างชาติขาดความเชื่อถือในรัฐบาล

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว โดย มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.473 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 53.0 มีความคิดเห็นในระดับที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของทัศนคติที่มีต่อกลุ่ม องค์กรที่นำการคัดค้านรัฐบาล

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)		
- ผู้นำสมาพันธ์ประชาธิปไตยเป็นบุคคลที่น่าเชื่อถือ และน่าศรัทธา	6 (2.0)	67 (22.3)	174 (58.0)	38 (12.7)	15 (5.0)	3.037	.794
- กลุ่มผู้ที่คัดค้านรัฐบาล กระทำเพื่อผลประโยชน์ ของชาติ	17 (5.7)	82 (27.3)	164 (54.7)	24 (8.0)	13 (4.3)	3.220	.841
- กลุ่มผู้ที่คัดค้านรัฐบาลเป็นพวกที่ไม่เคารพกติกา ประชาธิปไตย	6 (2.0)	41 (13.7)	70 (23.3)	156 (52.0)	27 (9.0)	3.523	.909
- กลุ่มผู้ที่คัดค้านรัฐบาลเป็นพวกที่ทำลายเศรษฐกิจ ของประเทศชาติ	5 (1.7)	28 (9.3)	71 (23.7)	164 (54.7)	32 (10.7)	3.633	.857
- การคัดค้านรัฐบาล เป็นวิธีการของกลุ่มที่นิยมใช้ กฎหมาย	5 (1.7)	53 (17.7)	56 (18.7)	148 (49.3)	38 (12.7)	3.537	.979

ต่อตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของทัศนคติที่มีต่อกลุ่ม องค์กรที่นำการคัดค้านรัฐบาล

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)		
- มีบุคคลที่ต้องการจะเปลี่ยนระบอบการปกครอง อยู่เบื้องหลังการคัดค้านรัฐบาล	7 (2.3)	50 (16.7)	114 (38.0)	87 (29.0)	42 (14.0)	3.357	.993
- มีกลุ่มนอกระบบที่ต้องการทำลายศาสนาพุทธ อยู่เบื้องหลังการคัดค้านรัฐบาล	4 (1.3)	29 (9.7)	106 (35.3)	105 (35.0)	56 (18.7)	3.600	.943
- การชุมนุมคัดค้านรัฐบาล เป็นการก่อความวุ่นวาย สร้างความไร้เสถียรภาพทางการเมืองแก่ประเทศ	19 (6.3)	73 (24.3)	39 (13.0)	133 (44.3)	36 (12.0)	3.313	1.152
- พรรคฝ่ายค้านปลุกระดมประชาชนให้คัดค้าน รัฐบาล เพราะต้องการได้อำนาจ	15 (5.0)	67 (22.3)	90 (30.0)	110 (36.7)	18 (6.0)	3.163	1.003
- สมาพันธ์ประชาธิปไตยมุ่งจะล้มล้างรัฐบาลที่ชอบ ด้วยกฎหมาย	8 (2.7)	38 (12.7)	87 (29.0)	137 (45.7)	30 (10.0)	3.477	.930

จากตารางที่ 9 การศึกษาทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อกลุ่ม องค์กรที่นำการคัดค้านรัฐบาล มีรายละเอียดดังนี้ คือ

- ผู้นำสมาพันธ์ประชาธิปไตยเป็นบุคคลที่น่าเชื่อถือและน่าศรัทธา

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่แน่ใจกับข้อความดังกล่าว โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.037 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 58.0 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่แน่ใจ แต่ก็พบว่า ร้อยละ 24.3 มีความคิดเห็นในระดับที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง

- กลุ่มผู้ที่คัดค้านรัฐบาล กระทำเพื่อผลประโยชน์ของชาติ

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่แน่ใจกับข้อความดังกล่าว โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.220 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 54.7 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่แน่ใจ แต่ก็พบว่า ร้อยละ 33.0 มีความคิดเห็นในระดับที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง

- กลุ่มผู้ที่คัดค้านรัฐบาล เป็นพวกที่ไม่เคารพกติกาประชาธิปไตย

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.523 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 61.0 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- กลุ่มผู้ที่คัดค้านรัฐบาล เป็นพวกที่ทำลายเศรษฐกิจของประเทศชาติ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.633 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 65.4 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- การคัดค้านรัฐบาล เป็นวิธีการของกลุ่มที่นิยมใช้กฎหมาย

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.537 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 62.0 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- มีบุคคลที่ต้องการจะเปลี่ยนระบอบการปกครองอยู่เบื้องหลังการคัดค้านรัฐบาล

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่แน่ใจกับข้อความดังกล่าว โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.357 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 38.0 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่แน่ใจ แต่ก็พบว่าร้อยละ 43.0 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- มีกลุ่มนอกศาสนาที่ต้องการทำลายศาสนาพุทธ อยู่เบื้องหลังการคัดค้านรัฐบาล

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.600 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 53.7 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- การชุมนุมคัดค้านรัฐบาล เป็นการก่อความวุ่นวาย สร้างความไร้เสถียรภาพทางการเมืองแก่ประเทศ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.313 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 56.3 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- พรรคฝ่ายค้านปลุกระดมประชาชนให้คัดค้านรัฐบาล เพราะต้องการได้อำนาจ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.163 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 42.7 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- สมาพันธ์ประชาธิปไตย มุ่งจะล้มล้างรัฐบาลที่ชอบด้วยกฎหมาย

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.477 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 55.7 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของความคาดหวังที่มีต่อความสำเร็จในการคัดค้านรัฐบาล

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน (%)	เห็นด้วย จำนวน (%)	ไม่แน่ใจ จำนวน (%)	ไม่เห็นด้วย จำนวน (%)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง จำนวน (%)	\bar{X}	S.D
- ไม่ว่าตัวท่านเองจะเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล ก็จะไม่ทำให้ผลของการคัดค้านแตกต่างกัน	23 (7.7)	68 (22.7)	65 (21.7)	128 (42.7)	16 (5.3)	3.153	1.074
- การเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาลของตัวท่าน มีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นส่วน...หนึ่งที่ช่วยให้การคัดค้านนั้น ประสบความสำเร็จ	18 (6.0)	89 (29.7)	107 (35.7)	66 (22.0)	20 (6.7)	3.063	1.011
- ท่านคิดว่าจะมีคนจำนวนมากออกมาชุมนุม	30 (10.0)	138 (46.0)	109 (36.3)	21 (7.0)	2 (0.7)	3.577	.791
- การคัดค้านรัฐบาลครั้งนี้ ไม่น่าที่จะประสบผลสำเร็จ	1 (0.3)	38 (12.7)	116 (38.3)	130 (43.3)	16 (5.3)	3.407	.790

ต่อตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของความคาดหวังที่มีต่อความสำเร็จในการคัดค้านรัฐบาล

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน (%)	เห็นด้วย จำนวน (%)	ไม่แน่ใจ จำนวน (%)	ไม่เห็นด้วย จำนวน (%)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง จำนวน (%)	\bar{X}	S.D
- ผู้ที่เข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาลคงจะมีจำนวนน้อยและไม่ส่งผลกระทบต่อรัฐบาล	3 (1.0)	43 (14.3)	98 (32.7)	127 (42.3)	29 (9.7)	3.453	.889
- ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงสนับสนุนรัฐบาล มีเพียงคนส่วนน้อยเท่านั้นที่คัดค้านรัฐบาล	9 (3.0)	54 (18.0)	80 (26.7)	102 (34.0)	55 (18.3)	3.467	1.077
- ยังมีคนอีกจำนวนมากที่ให้การสนับสนุนการคัดค้านรัฐบาล ถึงแม้ว่าจะไม่ได้ออกมาร่วมการชุมนุมก็ตาม	103 (34.3)	114 (38.0)	57 (19.0)	20 (6.7)	6 (2.0)	3.960	.991
- การคัดค้านรัฐบาลจะประสบผลสำเร็จ ถ้าหากมีคนเข้าร่วมในจำนวนที่มากพอ	76 (25.3)	148 (49.3)	55 (18.3)	19 (6.3)	2 (0.7)	3.923	.864

จากตารางที่ 10 การศึกษาความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อความสำเร็จในการคัดค้านรัฐบาล มีรายละเอียดดังนี้ คือ

- ไม่ว่าตัวท่านเองจะเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล ก็จะไม่ทำให้ผลของการคัดค้านแตกต่างกัน

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวโดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.153 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 48.0 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- การเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาลของตัวท่านมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้การคัดค้านนั้นประสบความสำเร็จ

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่แน่ใจกับข้อความดังกล่าว โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.063 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 35.7 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่แน่ใจ แต่ก็พบว่า ร้อยละ 35.7 มีความคิดเห็นในระดับที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง

- ท่านคิดว่าจะมีคนจำนวนมากออกมาร่วมชุมนุม

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.577 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 56.0 มีความคิดเห็นในระดับที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง

- การคัดค้านรัฐบาลครั้งนี้ ไม่น่าที่จะประสบผลสำเร็จ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวโดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.407 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 48.6 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- ผู้ที่เข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล คงจะมีจำนวนน้อย และไม่ส่งผลกระทบต่อรัฐบาล

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวโดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.453 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 52.0 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงสนับสนุนรัฐบาล มีเพียงคนส่วนน้อยเท่านั้นที่คัดค้านรัฐบาล
จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.467 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 52.3 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- ยังมีคนอีกจำนวนมากที่ให้การสนับสนุนการคัดค้านรัฐบาล ถึงแม้ว่าจะไม่ได้ออกมาร่วมการชุมนุมก็ตาม

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.960 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 72.3 มีความคิดเห็นในระดับที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง

- การคัดค้านรัฐบาลจะประสบผลสำเร็จ ถ้าหากมีคนเข้าร่วมในจำนวนที่มากพอ

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.923 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 74.6 มีความคิดเห็นในระดับที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของความคาดหวังต่อปฏิภรียาของคนในครอบครัว เพื่อนร่วมงาน

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)		
- หากท่านเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล ครอบครัวของท่านคงจะไม่พอใจ	31 (10.3)	101 (33.7)	70 (23.3)	80 (26.7)	18 (6.0)	2.843	1.112
- หากท่านเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล เพื่อนร่วมงานของท่านจะชื่นชมในการกระทำของท่าน	8 (2.7)	66 (18.7)	170 (56.7)	51 (17.0)	15 (5.0)	2.970	.816
- เพื่อนร่วมงานของท่านส่วนใหญ่ล้วนแล้วแต่สนับสนุนการคัดค้านรัฐบาล	25 (8.3)	146 (48.7)	90 (30.0)	31 (10.3)	8 (2.7)	3.497	.887
- ครอบครัวของท่านคงจะสนับสนุน การที่ท่านเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล	13 (4.3)	68 (22.7)	98 (32.7)	93 (31.0)	28 (9.3)	2.817	1.026
- เพื่อนร่วมงานของท่านไม่เห็นด้วยกับการคัดค้านรัฐบาล	1 (0.3)	37 (12.3)	116 (38.7)	119 (39.7)	27 (9.0)	3.447	.834

จากตารางที่ 11 การศึกษาความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อปฏิกริยาของคนในครอบครัว เพื่อนร่วมงาน มีรายละเอียดดังนี้ คือ

- หากท่านเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล ครอบครัวของท่านคงจะไม่พอใจ

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.843 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 44.0 มีความคิดเห็นในระดับที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง

- หากท่านเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล เพื่อนร่วมงานของท่านจะชื่นชมในการกระทำของท่าน

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่แน่ใจกับข้อความดังกล่าว โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.970 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 56.7 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่แน่ใจ แต่ก็พบว่า ร้อยละ 22.0 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- เพื่อนร่วมงานของท่านส่วนใหญ่ ล้วนแล้วแต่สนับสนุนการคัดค้านรัฐบาล

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.497 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 57.0 มีความคิดเห็นในระดับที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง

- ครอบครัวของท่านคงจะสนับสนุน การที่ท่านเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่แน่ใจกับข้อความดังกล่าว โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.817 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 32.7 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่แน่ใจ แต่ก็พบว่า ร้อยละ 40.3 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- เพื่อนร่วมงานของท่าน ไม่เห็นด้วยกับการคัดค้านรัฐบาล

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.447 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 48.7 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับผลประโยชน์หรือการสูญเสียผลประโยชน์ จากการเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน (%)	เห็นด้วย จำนวน (%)	ไม่แน่ใจ จำนวน (%)	ไม่เห็นด้วย จำนวน (%)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง จำนวน (%)	\bar{X}	S.D
- หากท่านไม่เข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล จะทำให้ ท่านสูญเสียผลประโยชน์จากการประกอบอาชีพ ของท่าน	8 (2.7)	23 (7.7)	42 (14.0)	162 (54.0)	65 (21.7)	2.157	.939
- การเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล จะทำให้ท่านสูญเสีย เวลาไปโดยเปล่าประโยชน์	13 (4.3)	44 (14.7)	52 (17.3)	149 (49.7)	42 (14.0)	3.543	1.042
- กลุ่มธุรกิจควรจะสนใจแต่ในเรื่องผลประโยชน์ของ กลุ่มตนเองเท่านั้น	2 (0.7)	17 (5.7)	12 (4.0)	163 (54.3)	106 (35.3)	4.180	.806
- เรื่องการเมือง ไม่ใช่เรื่องที่นักธุรกิจควรเข้าไป เกี่ยวข้อง	- (0)	15 (5.0)	20 (6.7)	157 (52.3)	108 (36.0)	4.193	.769
- ไม่ว่าจะกลุ่มหรือพรรคการเมืองใดเข้ามาบริหาร ประเทศ ก็ไม่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจของท่าน	8 (2.7)	30 (10.0)	45 (15.0)	134 (44.7)	83 (27.7)	3.847	1.023

ต่อตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับผลประโยชน์หรือการสูญเสียผลประโยชน์ จากการเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)		
- ความมีเสถียรภาพทางการเมืองจะนำมาซึ่งความ มั่นคงทางธุรกิจ	181 (60.3)	107 (35.7)	6 (2.0)	4 (1.3)	2 (0.7)	4.537	.671
- ปัจจุบันนักธุรกิจมีภาระหน้าที่เกินกว่าที่จะสนใจ เรื่องการเมืองการปกครองของประเทศ	11 (3.7)	22 (7.3)	25 (8.3)	167 (55.7)	75 (25.0)	3.910	.976
- ไม่ว่าจะป็นรัฐบาลเผด็จการหรือรัฐบาลประชาธิปไตยก็ตาม ขอให้ธุรกิจของท่านมั่นคงก็เพียงพอแล้ว	15 (5.0)	35 (11.7)	25 (8.3)	148 (49.3)	77 (25.7)	3.790	1.103
- การเข้าร่วมการชุมนุมของท่าน จะเป็นเครื่องยืนยัน ในพลังบริสุทธิ์ของประชาชน	47 (15.7)	119 (39.7)	71 (23.7)	51 (17.0)	12 (4.0)	3.460	1.070
- ท่านจะได้ประโยชน์หลายอย่าง หากเข้าร่วมใน การชุมนุมเพื่อคัดค้านรัฐบาล	9 (3.0)	46 (15.3)	109 (36.3)	87 (29.0)	49 (16.3)	2.597	1.028

จากตารางที่ 12 การศึกษาความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับการได้รับผลประโยชน์ หรือการสูญเสียผลประโยชน์จากการเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล มีรายละเอียดดังนี้ คือ

- หากท่านไม่เข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล จะทำให้ท่านสูญเสียผลประโยชน์จากการประกอบอาชีพของท่าน

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวโดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.157 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 75.7 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- การเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล จะทำให้ท่านสูญเสียเวลาไปโดยเปล่าประโยชน์

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวโดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.543 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 63.7 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- กลุ่มธุรกิจควรจะสนใจแต่ในเรื่องผลประโยชน์ของกลุ่มตนเอง

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวโดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.180 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 89.6 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- เรื่องการเมืองไม่ใช่เรื่องที่นักธุรกิจควรเข้าไปเกี่ยวข้อง

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวโดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.193 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 88.3 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- ไม่ว่าจะกลุ่มหรือพรรคการเมืองใดเข้ามาบริหารประเทศ ก็ไม่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจส่วนตัวท่าน

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวโดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.847 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 72.4 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- ความมีเสถียรภาพทางการเมือง จะนำซึ่งความมั่นคงทางธุรกิจ

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความดังกล่าว โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.537 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 96.0 มีความคิดเห็นในระดับที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง

- ปัจจุบันนักธุรกิจมีภาระหน้าที่เกินกว่าที่จะสนใจ เรื่องการเมือง การปกครองของประเทศ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวโดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.910 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 80.7 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- ไม่ว่าจะ เป็นรัฐบาลเผด็จการหรือรัฐบาลประชาธิปไตยก็ตาม ขอให้ธุรกิจของท่านมั่นคงก็เพียงพอแล้ว

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวโดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.790 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 75.0 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- การเข้าร่วมการประชุมของ ท่าน จะเป็นเครื่องยืนยันในพลังบริสุทธิ์ของประชาชน

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.460 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 55.4 มีความคิดเห็นในระดับที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง

- ท่านจะได้ประโยชน์หลายอย่าง หากเข้าร่วมในการชุมนุมเพื่อคัดค้านรัฐบาล

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางที่ไม่แน่ใจกับข้อความดังกล่าว โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.597 และเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 36.3 มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่แน่ใจ

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของอิทธิพลของสื่อสารมวลชนต่อการเข้าร่วมขบวนการทางสังคม

อิทธิพลของสื่อสารมวลชน	รับข่าวสาร		ไม่ได้รับข่าวสาร	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านรับรู้เกี่ยวกับข่าวสารการคัดค้าน รัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูร จากสื่อใดบ้าง				
- หนังสือพิมพ์	229	76.3	71	23.7
- วิทยุ	177	59.0	123	41.0
- โทรทัศน์	207	69.0	93	31.0
- ใบปลิว/คำแถลงการณ์	126	42.0	174	58.0
- คำบอกเล่าของบุคคล	153	51.0	147	49.0
- โทรสาร	94	31.3	206	68.7
- สื่ออื่นๆ เช่น ข่าวผ่านดาวเทียม วิทยุ B.B.C. วิทยุสื่อสาร	20	6.7	280	93.3

จากตารางที่ 13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการคัดค้านรัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูร จากสื่อหนังสือพิมพ์มากที่สุด รองลงมาคือ โทรทัศน์และวิทยุ

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของอิทธิพลของสื่อสารมวลชนต่อการเข้าร่วมขบวนการทางสังคม

อิทธิพลของสื่อสารมวลชน	จำนวน	ร้อยละ
2. ข่าวหรือข้อมูลเกี่ยวกับการคัดค้านรัฐบาลที่ท่านได้รับครั้งแรกนั้น เป็นข่าวสารจากฝ่ายใด		
- ฝ่ายรัฐบาล	118	39.3
- กลุ่ม องค์กรที่คัดค้านรัฐบาล	136	45.3
- จากสื่อสารมวลชนชนิดต่าง ๆ	46	15.3
3. ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลจากฝ่ายใดมากกว่ากัน		
- ฝ่ายรัฐบาลมากกว่า	143	47.7
- กลุ่ม องค์กรที่คัดค้านรัฐบาลมากกว่า	49	16.3
- ได้รับจากทุกๆ ฝ่าย พอกัน	104	34.7
- ไม่สนใจติดตามข่าวสารเลย	4	1.3
4. เมื่อท่านได้รับทราบข่าวครั้งแรกนั้น ท่านคิดอย่างไรกับการคัดค้านรัฐบาล		
- เห็นด้วย	120	40.0
- ลังเลใจ	57	19.0
- ยังข้องใจ	89	29.7
- ไม่เห็นด้วย	34	11.3

จากตารางที่ 14 พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการคัดค้านรัฐบาลเป็นครั้งแรกจากฝ่าย กลุ่มองค์กรที่นำการคัดค้านรัฐบาลเป็นส่วนใหญ่ร้อยละ 45.3 แต่ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับนั้น ได้รับจากทางฝ่ายรัฐบาลมากที่สุด ร้อยละ 47.7 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่รัฐบาลสามารถที่จะควบคุมสื่อสารมวลชนที่สำคัญทั้งวิทยุและโทรทัศน์ไว้ได้

สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับการคัดค้านรัฐบาล ภายหลังจากที่ได้รับทราบข่าวครั้งแรกนั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดที่เห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ร้อยละ 40.0 และมีเพียงร้อยละ 11.3 เท่านั้น ที่ไม่เห็นด้วย

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของอิทธิพลของสื่อสารมวลชนต่อการเข้าร่วมขบวนการทางสังคม

อิทธิพลของสื่อสารมวลชน	จำนวน	ร้อยละ
5. ท่านสนใจหาข้อมูลข่าวสาร เพิ่มเติมจากฝ่ายใดบ้าง		
- ฝ่ายรัฐบาล	12	4.0
- กลุ่ม องค์กรที่คัดค้านรัฐบาล	44	14.7
- ทุกๆ ฝ่ายพอกัน	229	76.3
- ไม่สนใจที่จะติดตามข่าวสารเพิ่มเติม	15	5.0
6. แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ท่านให้ความเชื่อถือมากที่สุด ในขณะนั้น คือ		
- ไม่เชื่อถือข้อมูลจากแหล่งใดเลย	23	7.7
- วิทยู โทรทัศน์ ประกาศแถลงการณ์รัฐบาล	75	25.0
- หนังสือพิมพ์ ข่าวผ่านดาวเทียม วิทยู B.B.C.	129	43.0
- โบปลิว/แถลงการณ์ คำบอกเล่าของบุคคล โทรสาร	73	24.3

จากตารางที่ 15 พบว่า ความสนใจในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพิ่มเติม นั้น กลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่ จะให้ความสนใจติดตามหาข่าวสารข้อมูลเพิ่มเติมจากทุกๆ ฝ่าย ถึงร้อยละ 76.3

ในส่วนของแหล่งข้อมูลข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่างให้ความเชื่อถือ นั้น พบว่า แหล่งข้อมูลที่มีได้ อยู่ในความควบคุมของรัฐบาล จะเป็นสื่อที่กลุ่มตัวอย่างให้ความเชื่อถือมากที่สุด อาทิ หนังสือพิมพ์ ข่าวต่างประเทศผ่านดาวเทียม และวิทยู B.B.C.

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของอิทธิพลของสื่อสารมวลชนต่อการเข้าร่วมขบวนการทางสังคม

อิทธิพลของสื่อสารมวลชน	จำนวน	ร้อยละ
7. ท่านติดตามข่าวสารการคัดค้านรัฐบาลมากน้อยเพียงใด		
- ไม่เคยเลย	9	3.0
- เพียงครั้งเดียว	5	1.7
- มากกว่า 1 ครั้ง	286	95.3
8. การที่ท่านติดตามข่าวสารที่ชักชวนให้ท่านเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล มีผลให้ท่านคล้อยตามบ้างหรือไม่		
- ไม่มีผลเลย	75	25.0
- ไม่น่าใจ	35	11.7
- มีผลน้อยมาก	102	34.0
- มีผลมาก	88	29.3
9. ไม่ว่าท่านติดตามข่าวสารจากฝ่ายใดมากกว่ากันก็ตาม ข่าวที่ท่านได้รับตลอดมา มีผลให้ท่านมีความรู้สึกหรือความคิดเห็นต่อการคัดค้านรัฐบาล เปลี่ยนไปจากเดิมหรือไม่		
- เปลี่ยนเป็นเห็นด้วยกับรัฐบาล	37	12.3
- เปลี่ยนเป็นเห็นด้วยกับฝ่ายคัดค้าน	175	58.3
- ไม่เปลี่ยนแปลง (ยังข้องใจ , ลังเลใจ)	88	29.3

จากตารางที่ 16 พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจติดตามข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับการคัดค้านรัฐบาลค่อนข้างสูง และเมื่อให้กลุ่มตัวอย่างประเมินถึงผลจากการติดตามข่าวสารข้อมูลต่างๆ ก็พบว่ามีส่วนในการโน้มน้าวให้กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในเชิงคล้อยตามได้พอสมควร และผลจากการติดตามข่าวสารตลอดมา ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในเชิงที่เห็นด้วยกับฝ่ายคัดค้านมากขึ้นกว่าเมื่อครั้งได้รับทราบข่าวครั้งแรก

ตอนที่ 3 ข้อมูลการเข้าร่วมขบวนการทางสังคม และความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านต่างๆ กับการ
เข้าร่วมขบวนการทางสังคม

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของผู้ที่เข้าร่วมในขบวนการทางสังคม แยกตามรายกิจกรรม

กิจกรรมในขบวนการทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ
1. ให้ความสนใจติดตามข่าวสารทางด้านการเมือง เกี่ยวกับการคัดค้านรัฐบาล		
- ได้เข้าร่วม	293	97.7
- ไม่ได้เข้าร่วม	7	2.3
2. ช่วยเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของกลุ่ม องค์กรที่นำ การคัดค้านรัฐบาล		
- ได้เข้าร่วม	98	32.7
- ไม่ได้เข้าร่วม	202	67.3
3. จัดทำเอกสารเผยแพร่การคัดค้านรัฐบาล		
- ได้เข้าร่วม	22	7.3
- ไม่ได้เข้าร่วม	278	92.7
4. ชักชวนหรือสนับสนุนผู้อื่นให้เข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล		
- ได้เข้าร่วม	75	25.0
- ไม่ได้เข้าร่วม	225	75.0

ต่อตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของผู้ที่เข้าร่วมในขบวนการทางสังคม แยกตามรายกิจกรรม

กิจกรรมในขบวนการทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ
5. ถอนเงินออกจากธนาคารที่เป็นของรัฐบาล		
- ได้เข้าร่วม	23	7.7
- ไม่ได้เข้าร่วม	277	92.3
6. แสดงความคิดเห็นที่เห็นด้วยกับการคัดค้านรัฐบาล โดยเปิดเผยต่อสาธารณชน		
- ได้เข้าร่วม	73	24.3
- ไม่ได้เข้าร่วม	227	75.7
7. บริจาคเงินหรือสิ่งของ เพื่อสนับสนุนการชุมนุม		
- ได้เข้าร่วม	84	28.0
- ไม่ได้เข้าร่วม	216	72.0
8. เข้าร่วมการชุมนุมเพื่อคัดค้านรัฐบาล		
- ได้เข้าร่วม	58	19.3
- ไม่ได้เข้าร่วม	242	80.7

จากตารางที่ 17 พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้เข้าร่วมกิจกรรมการติดตามข่าวสารทางด้านการเมืองเกี่ยวกับการคัดค้านรัฐบาลมากที่สุด รองลงมาคือ การช่วยเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของกลุ่ม องค์การที่นำการคัดค้านรัฐบาล และรองลงมาอีก คือ การบริจาคเงินหรือสิ่งของเพื่อสนับสนุนการชุมนุม ส่วนกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างได้เข้าร่วมน้อยที่สุดคือ การจัดทำเอกสารเผยแพร่การคัดค้านรัฐบาล และการถอนเงินออกจากธนาคารที่เป็นของรัฐบาล

ตารางที่ 18 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของทัศนคติและความคาดหวังโดยรวมของกลุ่มตัวอย่างกับระดับการเข้าร่วมขบวนการทางสังคม

ทัศนคติและความคาดหวังโดยรวม (X) กับระดับการเข้าร่วมขบวนการทางสังคม (Y)	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Rxy)
- ทัศนคติและความคาดหวังโดยรวม	.4986**

** P < .001

จากตารางที่ 18 พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติที่มีต่อรัฐบาล พลเอกสุจินดา คราประยูร , กลุ่ม องค์การที่นำการคัดค้านรัฐบาล และความคาดหวังที่มีต่อความสำเร็จในการคัดค้านรัฐบาล , ความคาดหวังต่อปฏิกริยาของคนในครอบครัว เพื่อนร่วมงาน , ความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับผลประโยชน์หรือการสูญเสียผลประโยชน์จากการเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล ตลอดจนอิทธิพลการชักจูงจากสื่อสารมวลชน มีความสัมพันธ์กับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมของขบวนการทางสังคม ในเหตุการณ์เดือนพฤษภาคม 2535 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งจะสามารถพิจารณาถึงรายละเอียดของความสัมพันธ์ของแต่ละตัวแปรได้จากตารางถัดไป

ตารางที่ 19 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของทัศนคติที่มีต่อรัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูร และกลุ่ม องค์กรที่นำการคัดค้านรัฐบาล กับระดับการเข้าร่วมขบวนการทางสังคม

ทัศนคติ (X) กับ ระดับการเข้าร่วมขบวนการทางสังคม (Y)	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Rxy)
- ทัศนคติที่มีต่อรัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูร	-.3969**
- ทัศนคติที่มีต่อกลุ่ม องค์กรที่นำการคัดค้านรัฐบาล	.4510**

** P < .001

จากตารางที่ 19 พบว่า ทัศนคติที่มีต่อรัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูร มีความสัมพันธ์ในทิศทางที่เป็นลบกับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมของขบวนการทางสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งหมายความว่า ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางบวกต่อรัฐบาลของพลเอกสุจินดา คราประยูร มากขึ้นเพียงใด ระดับของการเข้าร่วมกิจกรรมของขบวนการทางสังคม ก็จะลดน้อยลง เป็นความสัมพันธ์ในลักษณะที่ผกผันกัน

ส่วนทัศนคติที่มีต่อกลุ่ม องค์กรที่นำการคัดค้านรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมของขบวนการทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งหมายความว่า ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางบวกต่อกลุ่ม องค์กรที่นำการคัดค้านรัฐบาลมากขึ้นเพียงใด ระดับของการเข้าร่วมกิจกรรมของขบวนการทางสังคมก็จะมากขึ้น เช่นเดียวกัน

ตารางที่ 20 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความคาดหวังที่มีต่อความสำเร็จในการคัดค้านรัฐบาล ปฏิกริยาของคนในครอบครัว เพื่อนร่วมงาน และความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับผลประโยชน์หรือการสูญเสียผลประโยชน์จากการเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล , อิทธิพลการชักจูงจากสื่อสารมวลชน กับระดับการเข้าร่วมขบวนการทางสังคม

ความคาดหวัง (X) กับ ระดับการเข้าร่วมขบวนการทางสังคม (Y)	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Rxy)
- ความคาดหวังที่มีต่อความสำเร็จในการคัดค้านรัฐบาล	.5312**
- ความคาดหวังต่อปฏิกริยาของคนในครอบครัว เพื่อนร่วมงาน	.3984**
- ความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับผลประโยชน์หรือ การสูญเสียผลประโยชน์จากการเข้าร่วมการคัดค้าน รัฐบาล	.4450**
- อิทธิพลการชักจูงจากสื่อสารมวลชน	.3564**

** P < .001

จากตารางที่ 20 พบว่า ความคาดหวังที่มีต่อความสำเร็จในการคัดค้านรัฐบาลมีความสัมพันธ์กับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมของขบวนการทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งหมายความว่า ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อความสำเร็จในการคัดค้านรัฐบาลมากขึ้น เพียงใด ระดับของการเข้าร่วมกิจกรรมของขบวนการทางสังคมก็จะมากขึ้น เช่นเดียวกัน

ความคาดหวังต่อปฏิกริยาของคนในครอบครัว เพื่อนร่วมงาน มีความสัมพันธ์กับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมของขบวนการทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งหมายความว่า ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อปฏิกริยาของคนในครอบครัว เพื่อนร่วมงานในทางที่สนับสนุนมากขึ้นเพียงใด ระดับของการเข้าร่วมกิจกรรมของขบวนการทางสังคมก็จะมากขึ้นเช่นเดียวกัน

ความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับผลประโยชน์ หรือการสูญเสียผลประโยชน์จากการเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมของขบวนการทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งหมายความว่า ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับผลประโยชน์ มากกว่าความคาดหวังเกี่ยวกับการสูญเสียผลประโยชน์จากการเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล ระดับของการเข้าร่วมกิจกรรมของขบวนการทางสังคมก็จะมากขึ้นเช่นเดียวกัน

ส่วนอิทธิพลการชักจูงจากสื่อสารมวลชน มีความสัมพันธ์กับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมของขบวนการทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งหมายความว่า ถ้ากลุ่มตัวอย่างได้รับอิทธิพลของการชักจูงจากสื่อสารมวลชนในระดับที่สูงขึ้นเพียงใด ระดับของการเข้าร่วมกิจกรรมของขบวนการทางสังคมก็จะมากขึ้นเช่นเดียวกัน

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติ และ ความคาดหวัง ของกลุ่มตัวอย่างที่ได้
เข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมขบวนการทางสังคม

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อรัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูร จำแนกรายละเอียด รายข้อตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วม และไม่ได้เข้าร่วมขบวนการทางสังคม

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})		S.D		T-test
	กลุ่มผู้ที่	กลุ่มผู้ที่ไม่	กลุ่มผู้ที่	กลุ่มผู้ที่ไม่	
	เข้าร่วม	เข้าร่วม	เข้าร่วม	เข้าร่วม	
- พลเอกสุจินดา มีความเหมาะสม ในการเป็นนายกรัฐมนตรีมากกว่า หัวหน้าพรรคการเมืองคนอื่น	1.77	2.46	.82	.98	6.61**
- พลเอกสุจินดา เป็นบุคคลที่เสียสละ บอมเสียสัจเพื่อผลประโยชน์ ของชาติ	1.75	2.48	.85	.95	7.06**
- การเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ของพลเอกสุจินดา เป็นสิ่งที่ชอบ ด้วยกฎหมาย	2.42	2.87	1.28	1.18	3.17**

** P < .01

* P < .05

ต่อตารางที่ 21 เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อรัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูร จำแนกรายละเอียด รวบรวมข้อตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมขบวนการทางสังคม

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})		S.D		T-test
	กลุ่มผู้ที่เข้าร่วม	กลุ่มผู้ที่ไม่เข้าร่วม	กลุ่มผู้ที่เข้าร่วม	กลุ่มผู้ที่ไม่เข้าร่วม	
- พลเอกสุจินดาเป็นบุคคลที่ไม่มีสัจจะ จึงไม่เหมาะสมที่จะเป็นนายกรัฐมนตรี	2.51	2.90	1.27	1.02	2.80**
- การมีนายกรัฐมนตรีที่มาจากทหาร จะทำให้รัฐบาลมีเสถียรภาพมากขึ้น	2.17	2.57	1.10	.88	3.44**
- เมื่อมีเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎรสนับสนุน ก็เป็นเรื่องที่ชอบธรรมในการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี	3.42	3.81	1.11	.91	3.28**
- การนำเอานักการเมืองที่ถูกประกาศยึดทรัพย์มาร่วมคณะรัฐบาล ทำให้รัฐบาลเสียความชอบธรรม	2.09	2.54	.96	1.02	3.88**

** P < .01

** P < .05

ต่อตารางที่ 21 เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อรัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูร จำแนกรายละเอียดรายข้อตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมขบวนการทางสังคม

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})		S.D		T-test
	กลุ่มผู้ที่เข้าร่วม	กลุ่มผู้ที่ไม่เข้าร่วม	กลุ่มผู้ที่เข้าร่วม	กลุ่มผู้ที่ไม่เข้าร่วม	
	เข้าร่วม	เข้าร่วม	เข้าร่วม	เข้าร่วม	
- กรณีนี้การเมืองที่ถูกยึดทรัพย์นั้น แม้ศาลจะยังไม่พิพากษา ก็ถือว่า มีมลทินแล้ว	2.54	2.94	1.14	1.16	2.98**
- ตราบใจที่ศาลยังไม่พิพากษาก็ยังมีคุณสมบัติและมีสิทธิเป็นรัฐมนตรีได้	2.58	3.01	1.18	1.00	3.32**
- การรับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของ พลเอกสุจินดา ทำให้ต่างชาติขาดความเชื่อถือในรัฐบาล	2.18	2.87	1.02	.90	6.14**

** P < .01

* P < .05

จากตารางที่ 21 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วม และไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมในขบวนการทางสังคม มีความแตกต่างกันของทัศนคติที่มีต่อรัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูร จำแนกรายละเอียดรายข้อความ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) จะพบว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เข้าร่วมฯ จะสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วมฯ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เข้าร่วมฯ จะมีทัศนคติในทางบวกต่อรัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูร มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วมฯ และเมื่อพิจารณาค่า T-test ก็พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อความ

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อกลุ่ม องค์กรที่นำการคัดค้านรัฐบาล จำแนกรายละเอียด รายชื่อตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วม และไม่ได้เข้าร่วมขบวนการทางสังคม

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})		S.D		T-test
	กลุ่มผู้ที่	กลุ่มผู้ที่ไม่	กลุ่มผู้ที่	กลุ่มผู้ที่ไม่	
	เข้าร่วม	เข้าร่วม	เข้าร่วม	เข้าร่วม	
- ผู้นำสมาพันธ์ประชาธิปไตยเป็นบุคคลที่น่าเชื่อถือ และน่าศรัทธา	3.26	2.73	.71	.80	6.01**
- กลุ่มผู้ที่คัดค้านรัฐบาล กระทำเพื่อผลประโยชน์ของชาติ	3.39	2.98	.90	.69	4.45**
- กลุ่มผู้ที่คัดค้านรัฐบาล เป็นพวกที่ไม่เคารพกติกาประชาธิปไตย	3.77	3.19	.82	.92	5.75**
- กลุ่มผู้ที่คัดค้านรัฐบาล เป็นพวกที่ทำลายเศรษฐกิจของประเทศชาติ	3.86	3.32	.76	.89	5.65**
- การคัดค้านรัฐบาล เป็นวิธีการของกลุ่มที่นิยมใช้กฎหมาย	3.84	3.12	.85	.99	6.81**
- มีบุคคลที่ต้องการจะเปลี่ยนระบอบการปกครองอยู่เบื้องหลังการคัดค้านรัฐบาล	3.67	2.93	.94	.90	6.86**
- มีกลุ่มนอกศาสนาที่ต้องการทำลายศาสนาพุทธ อยู่เบื้องหลังการคัดค้านรัฐบาล	3.82	3.30	.91	.91	4.91**

** P < .01

* P < .05

ต่อตารางที่ 22 เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อกลุ่ม องค์กรที่นำการคัดค้านรัฐบาล จำแนกรายละเอียด
รายข้อตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วม และไม่ได้เข้าร่วมขบวนการทาง
สังคม

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})		S.D		T-test
	กลุ่มผู้ที่ เข้าร่วม	กลุ่มผู้ที่ไม่ เข้าร่วม	กลุ่มผู้ที่ เข้าร่วม	กลุ่มผู้ที่ไม่ เข้าร่วม	
- การชุมนุมคัดค้านรัฐบาลเป็นการก่อ ความวุ่นวาย สร้างความไร้เสถียร ภาพทางการเมืองแก่ประเทศ	3.77	2.69	.97	1.09	9.15**
- พรรคฝ่ายค้านปลุกระดมประชาชน ให้คัดค้านรัฐบาล เพราะต้องการ ได้อำนาจ	3.51	2.69	.93	.90	7.59**
- สมาพันธ์ประชาธิปไตย มุ่งจะล้ม ล้างรัฐบาลที่ชอบด้วยกฎหมาย	3.71	3.16	.91	.86	5.32**

** P < .01

* P < .05

จากตารางที่ 22 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วม และไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมของขบวนการทางสังคม มีความแตกต่างกันของทัศนคติที่มีต่อกลุ่ม องค์กรที่นำการคัดค้านรัฐบาล จำแนกรายละเอียดตามรายข้อความ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) จะพบว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วมฯ จะสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เข้าร่วมฯ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วมฯ จะมีทัศนคติในทางบวกต่อกลุ่ม องค์กรที่นำการคัดค้านรัฐบาล มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เข้าร่วมฯ และเมื่อพิจารณาค่า T-test ก็พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกข้อความ

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบความคาดหวังที่มีต่อความสำเร็จในการคัดค้านรัฐบาล จำแนกรายละเอียดรายข้อตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วม และไม่ได้เข้าร่วมขบวนการทางสังคม

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})		S.D		T-test
	กลุ่มผู้ที่เข้าร่วม	กลุ่มผู้ที่ไม่เข้าร่วม	กลุ่มผู้ที่เข้าร่วม	กลุ่มผู้ที่ไม่เข้าร่วม	
	เข้าร่วม	เข้าร่วม	เข้าร่วม	เข้าร่วม	
- ไม่ว่าตัวท่านเองจะเข้าร่วมหรือไม่ เข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล ก็จะไม่ทำให้ผลของการคัดค้านแตกต่างกัน	3.05	2.57	1.14	.91	4.10**
- การเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาลของตัวท่าน มีความสำคัญมากเพราะจะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้การคัดค้านนั้นประสบความสำเร็จ	3.38	2.63	.97	.91	6.83**
- ท่านคิดว่า จะมีคนจำนวนมากออกมาร่วมชุมนุม	3.80	3.28	.74	.76	5.96**
- การคัดค้านรัฐบาลครั้งนี้ ไม่น่าที่จะประสบความสำเร็จ	3.68	3.03	.70	.76	7.71**
- ผู้ที่เข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาลคงจะมีจำนวนน้อย และไม่ส่งผลกระทบต่อรัฐบาล	3.69	3.13	.85	.84	5.75**

** P < .01

* P < .05

ต่อตารางที่ 23 เปรียบเทียบความคาดหวังที่มีต่อความสำเร็จในการคัดค้านรัฐบาล จำแนกรายละเอียดรายข้อตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมขบวนการทางสังคม

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})		S.D		T-test
	กลุ่มผู้ที่เข้าร่วม	กลุ่มผู้ที่ไม่เข้าร่วม	กลุ่มผู้ที่เข้าร่วม	กลุ่มผู้ที่ไม่เข้าร่วม	
	เข้าร่วม	เข้าร่วม	เข้าร่วม	เข้าร่วม	
- ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงสนับสนุนรัฐบาล มีเพียงคนส่วนน้อยเท่านั้นที่คัดค้านรัฐบาล	3.85	2.94	1.01	.95	7.89**
- ยังมีคนอีกจำนวนมากที่ให้การสนับสนุนการคัดค้านรัฐบาล ถึงแม้ว่าจะไม่ได้ออกมาร่วมการชุมนุมก็ตาม	4.21	3.61	.97	.92	5.42**
- การคัดค้านรัฐบาลจะประสบผลสำเร็จ ถ้าหากมีคนเข้าร่วมในจำนวนที่มากพอ	4.07	3.72	.83	.87	3.48**

** P < .01

* P < .05

จากตารางที่ 23 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วม และไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมของขบวนการทางสังคมมีความแตกต่างกันของความคาดหวังที่มีต่อความสำเร็จในการคัดค้านรัฐบาล จำแนกรายละเอียดตามรายข้อความโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) จะพบว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วมฯ จะสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เข้าร่วมฯ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วมฯ จะมีความคาดหวังต่อความสำเร็จในการคัดค้านรัฐบาลมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เข้าร่วมฯ และเมื่อพิจารณาค่า T-test ก็พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อความ

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบความคาดหวังต่อปฏิริยาของคนในครอบครัว เพื่อนร่วมงาน จำแนกรายละเอียดรายข้อตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วม และไม่ได้เข้าร่วม ขบวนการทางสังคม

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})		S.D		T-test
	กลุ่มผู้ที่	กลุ่มผู้ที่ไม่	กลุ่มผู้ที่	กลุ่มผู้ที่ไม่	
	เข้าร่วม	เข้าร่วม	เข้าร่วม	เข้าร่วม	
- หากท่านเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล ครอบครัวของท่านคงจะไม่พอใจ	3.10	2.50	1.09	1.05	4.80**
- หากท่านเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล เพื่อนร่วมงานของท่านจะชื่นชมใน การกระทำของท่าน	3.16	2.72	.82	.74	4.78**
- เพื่อนร่วมงานของท่านส่วนใหญ่ ล้วนแล้วแต่สนับสนุนการคัดค้าน รัฐบาล	3.76	3.13	.85	.81	6.48**
- ครอบครัวของท่านคงจะสนับสนุน การที่ท่านเข้าร่วมการคัดค้าน รัฐบาล	3.10	2.43	1.04	.87	5.98**
- เพื่อนร่วมงานของท่านไม่เห็นด้วย กับการคัดค้านรัฐบาล	3.54	3.32	.89	.74	2.42*

** P < .01 * P < .05

จากตารางที่ 24 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วม และไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมในขบวนการทางสังคม มีความแตกต่างกันของความคาดหวังต่อปฏิริยาของคนในครอบครัว เพื่อนร่วมงาน จำแนกรายละเอียดตามรายชื่อความ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) จะพบว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วมฯ จะสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เข้าร่วมฯ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วมฯ จะมีความคาดหวังต่อปฏิริยาของคนในครอบครัว เพื่อนร่วมงาน ในเชิงที่สนับสนุนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เข้าร่วมฯ และเมื่อพิจารณาค่า T-test ก็พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเกือบทุกข้อความ ยกเว้นข้อความที่ว่า "เพื่อนร่วมงานของท่านไม่เห็นด้วยกับการคัดค้านรัฐบาล" มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 25 เปรียบเทียบความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับผลประโยชน์ หรือการสูญเสียผลประโยชน์ จากการเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล จำแนกรายละเอียดรายข้อตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วม และไม่ได้เข้าร่วมขบวนการทางสังคม

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})		S.D		T-test
	กลุ่มผู้ที่เข้าร่วม	กลุ่มผู้ที่ไม่เข้าร่วม	กลุ่มผู้ที่เข้าร่วม	กลุ่มผู้ที่ไม่เข้าร่วม	
	เข้าร่วม	เข้าร่วม	เข้าร่วม	เข้าร่วม	
- หากท่านไม่เข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล จะทำให้ท่านสูญเสียผลประโยชน์จากการประกอบอาชีพของท่าน	2.26	2.02	1.07	.71	2.38 [*]
- การเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล จะทำให้ท่านสูญเสียเวลาไปโดยเปล่าประโยชน์	3.92	3.02	.83	1.08	7.86 ^{**}
- กลุ่มธุรกิจควรจะสนใจแต่ในเรื่องผลประโยชน์ของกลุ่มตนเท่านั้น	4.37	3.92	.65	.92	4.70 ^{**}
- เรื่องการเมืองไม่ใช่เรื่องที่นักธุรกิจควรเข้าไปเกี่ยวข้อง	4.39	3.93	.67	.82	5.33 ^{**}
- ไม่ว่าจะกลุ่มหรือพรรคการเมืองใดเข้ามาบริหารประเทศ ก็ไม่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจของตัวท่าน	4.02	3.61	.95	1.08	3.55 ^{**}
- ความมีเสถียรภาพทางการเมือง จะนำมาซึ่งความมั่นคงทางธุรกิจ	4.61	4.44	.64	.71	2.13 [*]

^{**} P < .01

^{*} P < .05

ต่อตารางที่ 25 เปรียบเทียบความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับผลประโยชน์ หรือการสูญเสียผลประโยชน์ จากการเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล จำแนกรายละเอียดตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วม และไม่ได้เข้าร่วมขบวนการทางสังคม

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})		S.D		T-test
	กลุ่มผู้ที่เข้าร่วม	กลุ่มผู้ที่ไม่เข้าร่วม	กลุ่มผู้ที่เข้าร่วม	กลุ่มผู้ที่ไม่เข้าร่วม	
	เข้าร่วม	เข้าร่วม	เข้าร่วม	เข้าร่วม	
- ปัจจุบันนักธุรกิจมีภาระหน้าที่เกินกว่าที่จะสนใจเรื่องการเมืองการปกครองของประเทศ	4.08	3.68	.92	1.00	3.61**
- ไม่ว่าจะ เป็นรัฐบาลเผด็จการหรือรัฐบาลประชาธิปไตยก็ตาม ขอให้ธุรกิจของท่านมั่นคงก็เพียงพอแล้ว	4.09	3.38	.92	1.20	5.62**
- การเข้าร่วมการชุมนุมของท่านจะเป็นเครื่องยืนยันในพลังบริสุทธิ์ของประชาชน	3.92	2.83	.92	.94	10.17**
- ท่านจะได้ประโยชน์หลายอย่าง หากเข้าร่วมในการชุมนุมเพื่อคัดค้านรัฐบาล	2.76	2.38	1.10	.87	3.32**

** P < .01

* P < .05

จากตารางที่ 25 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วม และไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมของขบวนการทางสังคม มีความแตกต่างกันของความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับผลประโยชน์หรือการสูญเสียผลประโยชน์จากการเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล จำแนกรายละเอียดตามรายชื่อความโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) จะพบว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วมฯ จะสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เข้าร่วมฯ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วมฯ จะมีความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับผลประโยชน์ในการเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เข้าร่วมฯ และเมื่อพิจารณาจากค่า T-test ก็พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเกือบทุกข้อความ ยกเว้นข้อความที่ว่า "หากท่านไม่เข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล จะทำให้ท่านสูญเสียผลประโยชน์จากการประกอบอาชีพของท่าน" และข้อความที่ว่า "ความมีเสถียรภาพทางการเมือง จะนำมาซึ่งความมั่นคงทางธุรกิจ" มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 26 เปรียบเทียบทัศนคติ , ความคาดหวัง และอิทธิพลการชักจูงจากสื่อสารมวลชนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วม และไม่ได้เข้าร่วมขบวนการทางสังคม

ทัศนคติ และ ความคาดหวัง โดยรวม	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D	T-test
- กลุ่มที่ได้เข้าร่วมฯ	157.79	12.41	
- กลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมฯ	144.07	11.54	9.74**

** P < .01

จากตารางที่ 26 พบว่า ทัศนคติที่มีต่อรัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูร , กลุ่ม องค์กรที่นำการคัดค้านรัฐบาล และความคาดหวังที่มีต่อความสำเร็จในการคัดค้านรัฐบาล , ความคาดหวังต่อปฏิริยาของคนในครอบครัว เพื่อนร่วมงาน และความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับผลประโยชน์หรือการสูญเสียผลประโยชน์จากการเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล ตลอดจนอิทธิพลการชักจูงจากสื่อสารมวลชนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วม และไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมของขบวนการทางสังคมมีความแตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) จะพบว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วมฯ จะสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เข้าร่วมฯ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วมฯ จะมีทัศนคติ และ ความคาดหวัง โดยรวมสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เข้าร่วมฯ และเมื่อพิจารณาจากค่า T-test ก็พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 27 เปรียบเทียบระดับการเข้าร่วมขบวนการทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างที่เคยเข้าร่วมเหตุการณ์ 14 ต.ค. 16 , 6 ต.ค. 19 และที่ไม่เคยเข้าร่วม

ระดับการเข้าร่วมขบวนการทางสังคม	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D	T-test
- กลุ่มที่เคยเข้าร่วมเหตุการณ์ 14 ต.ค. 16 , 6 ต.ค. 19	3.25	1.97	
- กลุ่มที่ไม่เคยเข้าร่วมเหตุการณ์ 14 ต.ค. 16 , 6 ต.ค. 19	2.25	1.67	3.80**

** P < .01

จากตารางที่ 27 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เคยเข้าร่วมเหตุการณ์ 14 ต.ค. , 6 ต.ค. มาก่อน และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยเข้าร่วมเหตุการณ์ 14 ต.ค. , 6 ต.ค. มา มีความแตกต่างกันของระดับการเข้าร่วมขบวนการทางสังคม โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) จะพบว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่เคยเข้าร่วมเหตุการณ์ 14 ต.ค. , 6 ต.ค. มาก่อน จะสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยเข้าร่วมเหตุการณ์ 14 ต.ค. , 6 ต.ค. มา กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่เคยเข้าร่วมเหตุการณ์ 14 ต.ค. , 6 ต.ค. มาก่อน จะมีระดับของการเข้าร่วมขบวนการทางสังคมสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยเข้าร่วมเหตุการณ์ 14 ต.ค. , 6 ต.ค. มา และเมื่อพิจารณาค่า T-test ก็พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 5 การพิสูจน์สมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 นักธุรกิจที่มีทัศนคติในทางลบต่อรัฐบาล จะเข้าร่วมขบวนการทางสังคมมากกว่านักธุรกิจที่มีทัศนคติในทางบวกต่อรัฐบาล

จากตารางที่ 28 จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมขบวนการทางสังคม มีค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ต่ำกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมขบวนการทางสังคม ซึ่งหมายความว่ากลุ่มที่เข้าร่วมฯ จะมีทัศนคติในทางลบต่อรัฐบาล มากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมฯ นั้นเอง และเมื่อพิจารณาจากค่า T-test ก็พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปได้ว่า สมมติฐานดังกล่าวมีความถูกต้อง

ตารางที่ 28 เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อรัฐบาล ของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมขบวนการทางสังคม

ทัศนคติที่มีต่อรัฐบาล	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D	T-test
- กลุ่มที่ได้เข้าร่วมฯ	26.18	6.34	
- กลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมฯ	31.43	5.53	7.47**

** P < .01

สมมุติฐานข้อที่ 2 นักธุรกิจที่มีทัศนคติในทางบวกต่อกลุ่ม องค์กรที่นำการคัดค้านรัฐบาล จะเข้าร่วมขบวนการทางสังคมมากกว่า นักธุรกิจที่มีทัศนคติในทางลบต่อกลุ่ม องค์กรที่นำการคัดค้านรัฐบาล

จากตารางที่ 29 จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมขบวนการทางสังคม มีค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมขบวนการทางสังคม ซึ่งหมายความว่ากลุ่มที่เข้าร่วมฯ จะมีทัศนคติในทางบวกต่อกลุ่ม องค์กรที่นำการคัดค้านรัฐบาลมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมฯ นั้นเอง และเมื่อพิจารณาค่า T-test ก็พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปได้ว่า สมมุติฐานดังกล่าวมีความถูกต้อง

ตารางที่ 29 เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อกลุ่ม องค์กรที่นำการคัดค้านรัฐบาลของกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้เข้าร่วม และไม่ได้เข้าร่วมขบวนการทางสังคม

ทัศนคติที่มีต่อกลุ่ม องค์กรฯ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D	T-test
- กลุ่มที่ได้เข้าร่วมฯ	36.61	6.04	
- กลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมฯ	30.11	5.93	9.28**

** P < .01

สมมุติฐานข้อที่ 3 นักธุรกิจที่มีความคาดหวังต่อความสำเร็จในการคัดค้านรัฐบาลในระดับที่สูง จะเข้าร่วมขบวนการทางสังคมมากกว่า นักธุรกิจที่มีความคาดหวังต่อความสำเร็จในการคัดค้านรัฐบาลในระดับที่ต่ำ

จากตารางที่ 30 จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมขบวนการทางสังคม มีค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมขบวนการทางสังคม ซึ่งหมายความว่า กลุ่มที่เข้าร่วมฯ จะมีความคาดหวังต่อความสำเร็จในการคัดค้านรัฐบาลในระดับสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมฯ นั้นเอง และเมื่อพิจารณาค่า T-test ก็พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปได้ว่า สมมุติฐานดังกล่าวมีความถูกต้อง

ตารางที่ 30 เปรียบเทียบความคาดหวังต่อความสำเร็จในการคัดค้านรัฐบาล ของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วม และไม่ได้เข้าร่วมขบวนการทางสังคม

ความคาดหวังต่อความสำเร็จฯ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D	T-test
- กลุ่มที่ได้เข้าร่วมฯ	32.35	4.29	
- กลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมฯ	27.55	3.64	10.20**

** P < .01

สมมุติฐานข้อที่ 4 นักธุรกิจที่มีความคาดหวังต่อปฏิกริยาของคนในครอบครัว เพื่อนร่วมงาน ในเชิงสนับสนุนต่อการคัดค้านรัฐบาลจะ เข้าร่วมขบวนการทางสังคมมากกว่านักธุรกิจที่มีความคาดหวังต่อปฏิกริยาของคนในครอบครัว เพื่อนร่วมงานในเชิงต่อต้านต่อการคัดค้านรัฐบาล

จากตารางที่ 31 จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมขบวนการทางสังคม มีค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมขบวนการทางสังคม ซึ่งหมายความว่ากลุ่มที่เข้าร่วมฯ จะมีความคาดหวังต่อปฏิกริยาของคนในครอบครัว เพื่อนร่วมงานในระดับสูงกว่า (ปฏิกริยาในเชิงสนับสนุน) มากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมฯ นั้นเอง และเมื่อพิจารณาค่า I-test ก็พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปได้ว่า สมมุติฐานดังกล่าวมีความถูกต้อง

ตารางที่ 31 เปรียบเทียบความคาดหวังต่อปฏิกริยาของคนในครอบครัว เพื่อนร่วมงานของกลุ่มตัวอย่างที่ได้ เข้าร่วม และ ไม่ได้ เข้าร่วมขบวนการทางสังคม

ความคาดหวังต่อปฏิกริยา	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D	I-test
- กลุ่มที่ได้เข้าร่วมฯ	19.85	3.71	
- กลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมฯ	17.31	3.34	6.11**

** P < .01

สมมติฐานข้อที่ 5 นักธุรกิจที่มีความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับผลประโยชน์ จากการคัดค้านรัฐบาล จะเข้าร่วมขบวนการทางสังคมมากกว่า นักธุรกิจที่มีความคาดหวังเกี่ยวกับการสูญเสียผลประโยชน์จากการคัดค้านรัฐบาล

จากตารางที่ 32 จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมขบวนการทางสังคม มีค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมขบวนการทางสังคม ซึ่งหมายความว่ากลุ่มที่เข้าร่วมฯ จะมีความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับผลประโยชน์มากกว่าการสูญเสียผลประโยชน์ จากการเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล ต่างจากกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมฯ นั้นเอง และเมื่อพิจารณาค่า I-test ก็พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปได้ว่า สมมติฐานดังกล่าวมีความถูกต้อง

ตารางที่ 32 เปรียบเทียบความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับผลประโยชน์ หรือการสูญเสียผลประโยชน์จากการเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาลของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วม และไม่ได้เข้าร่วมขบวนการทางสังคม

ความคาดหวังเกี่ยวกับประโยชน์	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D	I-test
- กลุ่มที่ได้เข้าร่วมฯ	42.80	4.92	
- กลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมฯ	37.68	4.76	9.03**

** P < .01

สมมุติฐานข้อที่ 6 นักธุรกิจที่ได้รับอิทธิพลการชักจูงจากสื่อสารมวลชนที่เสนอข่าวสารการคัดค้านรัฐบาลในระดับที่สูง จะเข้าร่วมขบวนการทางสังคมมากกว่านักธุรกิจที่ได้รับอิทธิพลการชักจูงจากสื่อสารมวลชนที่เสนอข่าวสารการคัดค้านรัฐบาลในระดับที่ต่ำ

จากตารางที่ 33 จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมขบวนการทางสังคม มีค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมขบวนการทางสังคม ซึ่งหมายความว่ากลุ่มที่เข้าร่วมฯ ได้รับอิทธิพลของการชักจูงจากสื่อสารมวลชนมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมฯ นั้นเอง และเมื่อพิจารณาค่า T-test ก็พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปได้ว่า สมมุติฐานดังกล่าวมีความถูกต้อง

ตารางที่ 33 เปรียบเทียบการได้รับอิทธิพลการชักจูงจากสื่อสารมวลชนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วม และไม่ได้เข้าร่วมขบวนการทางสังคม

อิทธิพลของสื่อสารมวลชน	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D	T-test
- กลุ่มที่ได้เข้าร่วมฯ	14.71	2.61	
- กลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมฯ	11.87	3.08	8.63**

** P < .01

สำหรับแบบแผนการเข้าร่วมขบวนการทางสังคมของนักธุรกิจ ในช่วงเหตุการณ์เดือน พฤษภาคม 2535 นั้น จากการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ในการกำหนดการทำนาย ของแบบวัดที่ใช้วัด จำนวน 8 ข้อความ ซึ่งใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 ราย โดยใช้วิธีการหาจุดตัดและความคลาดเคลื่อน (Error) ตามวิธีการของ Cornell Technique แล้วนำมาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ในการกำหนดการทำนาย (Coefficient of Reproducibility) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.790 ซึ่งค่าดังกล่าวต่ำกว่า 0.9 จึงไม่ถือว่ามีความสามารถในการกำหนดการทำนาย ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าแบบแผนการเข้าร่วมขบวนการทางสังคมของกลุ่มตัวอย่าง ไม่มีลักษณะแบบแผนคะแนนสะสมตามมาตรวัดของกัตต์แมน (บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ, 2531: 92-96)

สรุปได้ว่า แบบแผนการเข้าร่วมขบวนการทางสังคมของนักธุรกิจในช่วงเหตุการณ์เดือน พฤษภาคม 2535 ไม่มีลักษณะของการเข้าร่วมที่เป็นแบบแผนคะแนนสะสมตามแบบแผนมาตรวัดของกัตต์แมน กล่าวคือ แบบแผนการเข้าร่วมมีหลากหลายในแต่ละกิจกรรมไม่ใช่แบบแผนที่จะสามารถทำนายได้

ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแบบแผนและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมขบวนการทางสังคมของนักธุรกิจใจในกรุงเทพมหานคร ในกรณีเหตุการณ์เดือนพฤษภาคม 2535

นอกจากการสรุปและการอธิบายเหตุผล ของการเข้าร่วมขบวนการทางสังคมของนักธุรกิจใจในกรุงเทพมหานคร ด้วยข้อมูลเชิงสถิติแล้ว ผู้วิจัยได้พยายามที่จะรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์ และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indepth interview) มาอธิบายเหตุปัจจัยในการเข้าร่วมขบวนการทางสังคมของนักธุรกิจใจเพิ่มเติม ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดมากยิ่งขึ้น โดยจะอาศัยกรอบแนวความคิดของทฤษฎีการระดมทรัพยากร และทฤษฎีการระดมพลังและการเข้าร่วม มาเป็นแนวทางในการนำเสนอ ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมขบวนการทางสังคม

- ก. ความรู้สึกไม่พึงพอใจ (Grievances) ต่อรัฐบาล
- ข. โครงสร้างทางสังคมที่จำกัดสิทธิเสรีภาพ (Structural blockage) ของประชาชน
- ค. โครงสร้างโอกาสทางการเมือง (Political opportunity structure)
- ง. อุดมการณ์ และการตระหนักในผลประโยชน์ของกลุ่ม
- จ. การระดมทรัพยากร

2. แบบแผนของการเข้าร่วมขบวนการทางสังคม

- ก. ระดับปัจเจกบุคคล
- ข. ระดับกลุ่ม องค์กร

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมขบวนการทางสังคม

ก. ความรู้สึกไม่พึงพอใจ (Grievances) ต่อรัฐบาล

Smelser (1962) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบที่สร้างสภาวะการณ์ก่อนที่จะเกิดขบวนการทางสังคมขึ้น ว่าเป็นเหตุผลมาจากความไม่พอใจสภาพสังคม (Social discontent) ซึ่งอาจจะเกิดจากความคับแค้นใจ หรือความไม่ยุติธรรม ความไม่เท่าเทียมกันทางสังคม

McCarthy and Zald (1977 : 1214) ได้อธิบายเรื่องของ การเข้าร่วมขบวนการทางสังคม ในแนวของทฤษฎีทางด้านจิตวิทยาสังคม ซึ่งมีฐานคติร่วมกันว่า เงื่อนไขมาก่อน (Pre-condition) ที่สำคัญสำหรับการเกิดขึ้นของขบวนการทางสังคม ก็คือ ความรู้สึกไม่พึงพอใจ และความเชื่อร่วมกันเกี่ยวกับสาเหตุและวิถีทางที่เป็นไปได้ในการที่จะลดความรู้สึกไม่พึงพอใจนั้น และการขยายขอบเขตหรือการเพิ่มระดับความรุนแรงของความรู้สึกไม่พึงพอใจ และความรู้สึกถูกริดรอนโดยเปรียบเทียบ (Relative deprivation) ตลอดจนการพัฒนาอุดมการณ์ขึ้น ก่อนที่จะเกิดเป็นขบวนการทางสังคมขึ้นมา

สำหรับในกรณีของเหตุการณ์เดือนพฤษภาคม 2535 นั้น ประเด็นเรื่องความรู้สึกไม่พึงพอใจ นับเป็นสาเหตุหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างมากในการก่อให้เกิดขบวนการทางสังคมของนักธุรกิจจีน โดยสามารถสรุปประเด็นสำคัญของความรู้สึกไม่พึงพอใจที่มีต่อรัฐบาลในขณะนั้นได้ดังต่อไปนี้

1. ความรู้สึกไม่พึงพอใจในการก่อการรัฐประหาร และพยายามที่จะลี้ภัยต่ออำนาจของคณะรสช.

ความรู้สึกไม่พึงพอใจดังกล่าว เริ่มขึ้นตั้งแต่เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2534 อันเป็นวันที่คณะรสช. ได้กระทำการรัฐประหาร บิดอำนาจการปกครองประเทศจากรัฐบาลของพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ซึ่งได้เกิดมีกระแสคัดค้านขึ้นบ้างในบางส่วน แต่คณะรสช. ก็ได้แต่งตั้ง

รัฐบาลพลเรือนขึ้นมา โดยให้นายอานันท์ ปันยารชุน เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อเป็นการลบข้อครหา ทั้งปวง อีกทั้งเพื่อจะแสดงให้เห็นว่า การก่อการรัฐประหารครั้งนี้ กระทำเพื่อประเทศชาติและประชาชน มิใช่เพื่อต้องการที่จะได้อำนาจไว้ในกลุ่มพวกตน แต่ครั้นร่างรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นผลงานของสมาชิกรัฐสภาที่คณะราษฎรเป็นผู้แต่งตั้ง ได้ประกาศออกมานั้น กลับกลายเป็นสิ่งที่ทำขึ้นเพื่อใช้ลบลบอำนาจอของคณะราษฎร. อย่างแท้จริง ทั้งในเรื่องของการให้อำนาจแก่วุฒิสมาชิกในการลงมติไม่ไว้วางใจรัฐบาลได้ หรือการที่นายกรัฐมนตรีมาจากบุคคลภายนอกได้ก็ตาม จึงทำให้เกิดกระแสในการคัดค้านร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ขึ้นอย่างมาก จนสมาชิกของคณะราษฎร. ต้องออกมาลั่นวาจาสดับว่า จะไม่รับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีโดยเด็ดขาด ทำให้กระแสคัดค้านอ่อนลง แต่หลังจากนั้นก็ยังมี ความพยายามในการที่จะลบลบอำนาจอทางอื่นอีก โดยสมาชิกส่วนหนึ่งของคณะราษฎร. ได้จัดตั้งพรรคการเมืองขึ้น และกว้านซื้อตัว สส. มาจากพรรคต่างๆ เป็นอันมาก เพื่อหวังที่จะได้เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาล นอกจากนี้ ยังส่งพรรคพวกของตนไปดำรงตำแหน่งสำคัญในพรรคการเมืองใหญ่บางพรรค เพื่อดึงมาเป็นแนวร่วม โดยใช้กรณีการประกาศยึดทรัพย์เป็นเครื่องต่อรอง และแล้วความไม่พึงพอใจที่มีต่อคณะราษฎร. ก็ปะทุขึ้นถึงขีดสุด เมื่อพลเอกสุจินดา กลืนน้ำลายตนเอง ก้าวขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี โดยอ้างว่า ขอมเสียดชีวิตเพื่อชาติ อันนำมาซึ่งขบวนการคัดค้านของประชาชนทั่วทุกหัวระแหงของประเทศ และนำไปสู่เหตุการณ์พฤษภาทมิฬในวันที่ 17-20 พฤษภาคม 2535 ซึ่งนักธุรกิจได้เข้าร่วมเป็นพลังอันสำคัญของขบวนการทางสังคมอย่างที่ไม่เคยมีมาก่อนในประวัติศาสตร์ทางการเมืองของประเทศไทย

2. ความข้องใจในความชอบธรรมของรัฐบาล

นักธุรกิจมีความรู้สึกข้องใจในความชอบธรรมของรัฐบาล อันเนื่องมาจากการที่พลเอกสุจินดาก้าวเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีโดยเสียดชีวิตวาจาที่เคยกล่าวไว้ว่า จะไม่รับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีโดยเด็ดขาด อีกทั้งยังกล่าวอ้างเอาประโยชน์ใส่ตนอีกว่า การที่ต้องเสียดชีวิตวาจาครั้งนั้น เป็นการกระทำเพื่อชาติ อีกทั้งในวันแถลงนโยบายต่อรัฐสภา พลเอกสุจินดา ยังกล่าวอีกว่า การเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของตนเองนั้น มีความชอบธรรมเพราะไม่ได้ขัดกับรัฐธรรมนูญ ทั้งๆ ที่รัฐธรรมนูญฉบับนี้คณะราษฎร. เป็นผู้เขียนขึ้นมาเอง เป็นการวางแผนเตรียมการไว้ล่วงหน้าแล้ว ดังนั้น ความชอบธรรมตามคำกล่าวอ้างของพลเอกสุจินดา จึงไม่อาจที่จะถือ

ได้ว่า เป็นความชอบธรรมโดยแท้จริง พลเอกสุจินดาพยายามที่จะบิดเบือนประเด็นให้คนที่ไม่ได้ติดตามพฤติกรรมของคณะรสช. มาโดยตลอด หลงเชื่อว่าตนเป็นฝ่ายถูกต้อง และมีความชอบธรรมอย่างเต็มที่

นอกจากนั้น รัฐบาลของพลเอกสุจินดา ยังได้นำเอานักการเมืองที่ถูกคณะรสช. ประกาศปิดทรัพย์ เพราะต้องสงสัยว่ากระทำการทุจริตคอร์รัปชัน มาร่วมคณะรัฐบาลอีก ทั้งๆ ที่ก่อนการรัฐประหารนั้น คณะรสช. ได้หีบขบกดเอาประเด็นนี้มาเป็นประเด็นสำคัญในการก่อการ และประชาชนก็มีความพอใจและเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง แต่แล้วพลเอกสุจินดาก็กลับนำเอาบุคคลเหล่านี้ มาร่วมคณะรัฐบาลและแต่งตั้งให้เป็นรัฐมนตรี เพียงเพื่อให้เป็นฐานสนับสนุนในการก้าวขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของตนเอง ทำให้ความชอบธรรมของรัฐบาลที่ไม่ค่อยจะมีอยู่แล้ว หมดลงโดยสิ้นเชิง จริงอยู่ว่านักการเมืองที่ถูกประกาศปิดทรัพย์เหล่านี้ จะยังไม่ได้รับคำพิพากษาจากศาลว่าเป็นผู้กระทำผิดจริง แต่ในฐานะที่เป็นนักการเมือง เป็นผู้แทนของประชาชน ถือว่าเป็นบุคคลสาธารณะ ที่ต้องมีความประพฤติที่สะอาดบริสุทธิ์จริงๆ เพราะฉะนั้น ตราบิตที่ยังแก้ออกกล่าวหาให้หมดไปไม่ได้ ก็ยังไม่ควรที่จะดำรงตำแหน่งใดๆ ทั้งสิ้น

นอกจากนั้นแล้ว บุคคลิกภาพโดยส่วนตัวของพลเอกสุจินดา ยังมีลักษณะที่แข็งกร้าวและไม่ยอมรับในพลังของประชาชน หว่านเป็นมือที่จัดตั้งขึ้นมา เป็นการกระทำของกลุ่มที่นิยมลัทธิคอมมิวนิสต์และกลุ่มที่ต้องการทำลายพุทธศาสนา คิดว่าสามารถที่จะปราบปรามได้ เพราะตนเองมีสามกองทัพอากาศ การเมืองหนุนหลังอยู่ถึง 2,000% ซึ่งเป็นการประเมินพลังของประชาชนต่ำเกินไป

ผู้บริหารโรงแรม แห่งหนึ่ง กล่าวว่า

"ไม่เห็นด้วยกับบทบาทของทหาร ซึ่งในประเทศที่เขาเจริญแล้ว ทหารก็ต้องปฏิบัติตามกฎหมายเช่นกัน การที่ทหารยึดอำนาจนั้น ไม่ใช่เป็นตัวแทนของประชาชนทั้งหมด โดยเฉพาะทำการปฏิวัติ ยิ่งไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ควรใช้รัฐสภาเป็นเวทีตัดสินมากกว่าที่จะกระทำเยี่ยงอย่างโจรปล้นประชาชน ไม่มีใครอยากจะทำค้ำสมาคมด้วย"

คุณ ส. กรรมการผู้จัดการ บริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์แห่งหนึ่ง กล่าวว่า

"สถานการณ์ของโลกปัจจุบัน ไม่สามารถที่จะยอมรับระบบอย่างนี้ได้ คือ ในระบบ สืบทอดอำนาจ เผด็จการ และรัฐบาลก็ไม่มี ความชอบธรรมด้วย เนื่องจากฉ้อฉล ในการเขียนกติกา เพื่อให้ตนเองกลับเข้ามา มีอำนาจ รวมไปถึงการที่นำเอาคนที่ ถูกยึดทรัพย์ ซึ่งเป็นต้นเหตุในการปฏิวัติรัฐประหาร เข้ามาร่วมรัฐบาล ถือว่าการ ปฏิวัติรัฐบาลครั้งนั้น ไม่มีเหตุผลเพียงพอ คณะรสช. กล่าวว่านักการเมืองทุจริต กล่าวหาว่าเขาเลว แต่ก็ให้นำมาร่วมรัฐบาล ดังนั้น คณะรสช. ก็น่าจะเป็นพวกเลว ไปด้วย"

กรรมการผู้จัดการ บริษัทรับเหมาก่อสร้างแห่งหนึ่ง กล่าวว่า

"ปัจจุบันสถานการณ์ทางการเมืองและการดำเนินธุรกิจได้เปลี่ยนแปลงจากเดิม โดย มีการติดต่อสื่อสารกับประเทศต่างๆ ทั่วโลก การดำเนินการทางการเมืองที่ผิดจากระบบประชาธิปไตย มีการวางแผนการสืบทอดอำนาจ หลังการใช้กำลังทหารยึดอำนาจ อีกทั้งใช้นักการเมืองที่ตนเคยประนามว่าทุจริต มาเป็นเครื่องมือและเป็นฐานอำนาจ โดยใช้หลักการทางกฎหมายและรัฐธรรมนูญที่เปิดช่องให้ทำได้ เฉพาะกับประเทศที่ล่าหลังเท่านั้น ไม่สามารถที่จะหลอกลวงประชาชนและสายตาของชาวโลกได้ การกระทำดังกล่าวจะทำให้ประเทศชาติถูกโดดเดี่ยวจากสังคมโลก ซึ่งมีผลเสียหายต่อเศรษฐกิจโดยรวม ไม่มีผู้ใดคบค้ากับประเทศที่มีผู้นำฉ้อฉล ไร้สำนึกจะ"

กรรมการผู้จัดการ บริษัทที่ปรึกษาทางธุรกิจแห่งหนึ่ง กล่าวว่า

"ภาพลักษณ์ของรัฐบาลในขณะนั้น เป็นภาพลักษณ์แห่งการคอร์รัปชันและความเห็นแก่ตัวของบุคคลในรัฐบาล ซึ่งนักธุรกิจทุกคนควรจะมีบทบาทในการคัดค้าน และแนะนำให้ประชาชนทราบทั่วกัน ความชอบธรรมกับความชอบด้วยกฎหมาย มิใช่เป็นสิ่งที่ต้องสอดคล้องกันเสมอไป ทรราชย์อาจขึ้นมาปกครองประเทศได้ โดยชอบด้วยกฎหมาย (ตนเองเป็นผู้ตรา) แต่ขาดความชอบธรรม ในทำนองเดียวกันผู้ที่ถูกตรวจสอบและโค่นบัลลังก์ ซึ่งศาลกำลังพิจารณาความผิดอยู่นั้น ในฐานะประชาชน กฎหมายยังถือว่าบริสุทธิ์ จนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่าผิด แต่ในฐานะที่บุคคลคนนั้นเป็นบุคคลสาธารณะ ขาดความชอบธรรมที่จะเป็นรัฐมนตรีเสียแล้ว"

กรรมการผู้จัดการ บริษัททำธุรกิจด้านการผลิตแห่งหนึ่ง กล่าวว่า

"บทบาทของนักธุรกิจในขณะนั้น เชื่อว่าไม่มีอะไรมากไปกว่าการมีความรู้สึกร่วมกับมหาชนที่คัดค้านคณะรสช. ทั้ง 4 นาย รวมทั้งนายทหารบางนาย ความรู้สึกเกลียดชังที่มีต่อบุคคลกลุ่มนั้น ค่อยๆ สะสมขึ้นจากการกระทำ คำพูดเยาะเย้ยถากถาง ความบงาบโสมมของหัวหน้ารสช. และคณะ มากยิ่งกว่าสิ่งใดทั้งสิ้น"

ข. โครงสร้างทางสังคมที่จำกัดสิทธิเสรีภาพ (Structural blockage) ของประชาชน

ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้น หน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่งของรัฐบาลก็คือ จะต้องให้สิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานแก่พลเมืองของตน ซึ่งการจำกัดเสรีภาพนี้จะกระทำมิได้เว้นแต่อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะ เพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ หรือเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ เกียรติยศ หรือชื่อเสียงของบุคคลอื่น หรือโดยเพื่อประโยชน์สาธารณะเท่านั้น

สิทธิขั้นพื้นฐานที่เรียกกันว่า "สิทธิมนุษยชน" นั้น ประการหนึ่งที่สำคัญ ได้แก่ สิทธิในการรับรู้ข่าวสารที่เป็นจริง รัฐบาลไม่มีสิทธิที่จะปิดเบือน หรือปิดกั้นไม่ให้ประชาชนรับรู้ข่าวสารต่างๆ ที่เป็นประโยชน์แก่พวกเขา หรือที่พวกเขาต้องการที่จะรับรู้ แต่ในการชุมนุมเพื่อคัดค้านรัฐบาลนับตั้งแต่วันที่ 6 พฤษภาคม 2535 เป็นต้นมา จนถึงเหตุการณ์นองเลือดในวันที่ 17-20 พฤษภาคม 2535 นั้น รัฐบาลได้ใช้สื่อสารมวลชนของรัฐ ทั้งโทรทัศน์และวิทยุ ปิดเบือนการเสนอข่าวสารของกลุ่มผู้ชุมนุม และโจมตีการชุมนุมของประชาชน ด้วยข้อกล่าวหาต่างๆ ที่ไม่เป็นความจริง แต่ด้วยอำนาจของเทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่ ทำให้ปฏิบัติการของรัฐบาลไม่สัมฤทธิ์ผล กลุ่มผู้ชุมนุมได้มีการตอบโต้การเสนอข่าวสารที่ไม่เป็นจริงของรัฐ โดยผ่านสื่อต่างๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ วิทยุติดตามตัว โทรสาร เป็นต้น ทำให้ประชาชนเกิดความสับสนในด้านข่าวสารอย่างมาก และความเชื่อถือที่มีต่อสื่อมวลชนของรัฐ ก็หมดลงโดยสิ้นเชิง จึงเป็นสิ่งที่ดึงดูดให้ประชาชนหลังไหลกันออกมาแสวงหาข้อมูลที่แท้จริงจากที่ชุมนุม ดังนั้น ปริมาณของผู้เข้าร่วมชุมนุม จึงเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ยิ่งข่าวสารที่เสนอจากฝ่ายรัฐบาลปิดเบือนออกไปมากเท่าใด จำนวนคนที่เข้าร่วมชุมนุมก็มากตามไปยิ่งขึ้น

คุณ ค. กรรมการผู้จัดการ บริษัททำธุรกิจด้านการผลิตแห่งหนึ่ง กล่าวว่า

"ช่วงแรกผมฟังข่าวจากทางโทรทัศน์ ซึ่งมีการเสนอข่าวของฝ่ายรัฐบาลเพียงด้านเดียวเท่านั้น แล้วก็มาอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ และรับฟังคำบอกเล่าของบุคคลที่ไปร่วมชุมนุม ปรากฏว่า ข้อมูลที่ได้รับไม่ตรงกัน ก็เลยต้องมาดูความจริงด้วยตนเอง พอมาถึงก็พบว่าเหตุการณ์จริงๆ แล้ว ไม่ได้เป็นไปตามที่โทรทัศน์รายงานทั้งหมด บางประเด็นก็เป็นการกล่าวหา ให้ร้ายกลุ่มผู้ชุมนุม จึงเลิกเชื่อถือข่าวจากโทรทัศน์"

ผู้จัดการ บริษัททางด้านการเงินแห่งหนึ่ง กล่าวว่า

"ผู้มาชุมนุมคัดค้านรัฐบาลช่วยกันกระจายข่าวสารต่างๆ แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันเป็น
อย่างดี โดยใช้เครื่องมือสื่อสารที่เป็นทรัพย์สินส่วนตัวของตน เพื่อผลประโยชน์ของ
ส่วนรวม ทำให้ทางฝ่ายรัฐบาล ไม่สามารถปิดกั้นข่าวสารในหลายเรื่องๆ ได้ และ
ทำให้ดังคนออกมาชุมนุมได้มากขึ้น"

ผู้จัดการ ธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง กล่าวว่า

"เหตุที่มีการชุมนุมในเดือนพฤษภาคม 2535 น่าจะเกิดจากการที่รัฐบาลในขณะนั้นไม่
แจ้งความจริงให้ประชาชนส่วนมากทราบว่า สถานการณ์เป็นอย่างไร และโทรศัพท์
มือถือมีส่วนสำคัญในการสื่อสารระหว่างประชาชนที่มาชุมนุม ถ้ารัฐบาลใช้โทรศัพท์
แจ้งสถานการณ์ให้ประชาชนทราบความจริง เหตุการณ์นองเลือดก็ไม่น่าจะเกิด"

ค. โครงสร้างโอกาสทางการเมือง (Political opportunity structure)

McCarthy และ Zald (1977) ได้ชี้ให้เห็นว่า การเกิดขึ้นของขบวนการ
ทางสังคมนั้น มีความสัมพันธ์กับโครงสร้างโอกาสทางการเมือง ในการที่จะระดมทรัพยากรเพื่อ
ให้เกิดเป็นขบวนการทางสังคมขึ้นมา

Kitschelt (1991) ได้กล่าวถึงความเชื่อมโยงของบริบททางสังคมการเมือง
กับขบวนการประท้วง โดยโครงสร้างโอกาสทางการเมืองนับเป็นส่วนสำคัญที่ชี้ให้เห็นถึงความเป็น
ไปได้ของการเกิด หรือการเพิ่มขึ้นของขบวนการทางสังคม คือ

1. โครงสร้างโอกาสที่เปิดให้มีการคัดค้านรัฐบาล

เสรีน ปุณณะหิตานนท์ (2536 : 5-6) ได้กล่าวไว้ว่าเหตุการณ์พฤษภาทมิฬเกิดขึ้นก็เพราะว่ารัฐบาลมีการเปิดช่องทางไว้ ทั้งนี้เพราะผู้ครองอำนาจพูดอยู่เสมอว่า ประเทศไทยเป็นประเทศประชาธิปไตย เพราะฉะนั้นสิทธิตามรัฐธรรมนูญของผู้ที่ต่อต้านรัฐบาลจึงถูกนำมาใช้ได้อย่างดี ไม่ค่อยมีอุปสรรค รัฐบาลมีเพียงแต่ขู่และปรามเท่านั้น จึงทำให้ขบวนการต่อต้านมีเวลาพอเพียงที่จะสร้างความเป็นปึกแผ่นให้กับกลุ่มผู้ต่อต้าน

กลุ่มผู้ที่มาชุมนุมคัดค้านรัฐบาลในเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ ได้มีจุดยืนว่า การชุมนุมเรียกร้องต่างๆ โดยความสงบ ไม่ใช้ความรุนแรง เป็นสิ่งที่สามารถจะกระทำได้ เพราะถือว่าเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนตามรัฐธรรมนูญในระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้ฝ่ายรัฐบาลเองก็เคยประกาศไว้เช่นกันว่า การชุมนุมสามารถจะกระทำได้ แต่จะต้องไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น ดังนั้น รัฐบาลจึงไม่อาจที่จะขัดขวางหรือปิดกั้นไม่ให้มีการชุมนุมของประชาชนได้ กลุ่มผู้ชุมนุมมีเวลาที่จะสร้างความเป็นปึกแผ่นขึ้นมา มีโอกาสที่จะสื่อสารติดต่อกัน สร้างระบบความเชื่อและอุดมการณ์ร่วมกัน ทำให้ตระหนักในผลประโยชน์ร่วมกันมากขึ้น

คุณ ป. กรรมการผู้จัดการ บริษัทรับเหมาก่อสร้างแห่งหนึ่ง กล่าวว่า

"ในฐานะของนักธุรกิจซึ่งเป็นคนไทย การเข้าร่วมชุมนุมเพื่อแสดงความคิดเห็นในระบอบประชาธิปไตย ถือเป็นหน้าที่อันชอบธรรม การปล่อยให้กิจกรรมทางการเมืองดำเนินไปภายใต้การชี้นำของกลุ่มบุคคลใด คณะใด ซึ่งหลงในอำนาจ หรือมุ่งแต่เพื่อประโยชน์แก่กลุ่มตน คณะตน อาจนำไปซึ่งความเสื่อมถอยของสังคมจนยากที่จะแก้ไข"

2. องค์กรและเครือข่ายที่มีความสัมพันธ์กันอย่างเข้มแข็ง

ตามหลักของทฤษฎีการระดมทรัพยากรแล้ว องค์กรจะเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญของขบวนการทางสังคม เนื่องจากองค์กรทำให้เกิดการลดต้นทุนของการมีส่วนร่วม

และช่วยเพิ่มโอกาสของความสำเร็จ อีกทั้งเป็นตัวแทนในการตกลงเพื่อสร้างให้เกิดผลสำเร็จของขบวนการ

หากจะพิจารณาถึงองค์กรและเครือข่ายของนักธุรกิจแล้วจะพบว่า กลุ่มธุรกิจได้มีการรวมตัวกันจัดตั้งเป็นกลุ่มหรือองค์กรขึ้นมา โดยมีจุดประสงค์ที่จะใช้กลุ่มหรือองค์กรนั้น เป็นเครื่องมือพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจของกลุ่มตน โดยการดำเนินงานขององค์กรนั้นสามารถสร้างแรงกดดันต่อนโยบายของรัฐ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของกลุ่มตน และเมื่อองค์กรธุรกิจเหล่านี้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น บทบาทและอิทธิพลก็ได้เพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย ทั้งนี้ องค์กรที่เป็นตัวแทนสูงสุดของภาคธุรกิจเอกชน มีอยู่ด้วยกัน 3 องค์กร คือ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสมาคมธนาคารไทย ซึ่งมีเครือข่ายความสัมพันธ์ของกลุ่มธุรกิจที่สังกัดอยู่ด้วยกว้างขวางมาก โยงใยไปทั่วประเทศ

สำหรับในเหตุการณ์พฤษภาทมิฬนั้น องค์กรตัวแทนธุรกิจเอกชน ได้ก้าวออกมาแสดงท่าทีต่อสถานการณ์ทางการเมือง โดยได้ร่วมกันออกแถลงการณ์ขอให้รัฐบาลสุจินดา ยุบสภา เพื่อแก้ไขวิกฤตการณ์ทางการเมือง นับเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ทางการเมืองของประเทศ ที่องค์กรตัวแทนธุรกิจเอกชนได้แสดงจุดยืนทางการเมืองอย่างแจ่มชัดและชัดเจนทิศทางกับรัฐบาล โดยมีได้นำพาวามีกฎหมายที่ห้ามสมาคมการค้าและองค์กรธุรกิจต่างๆ ยุ่งเกี่ยวกับการเมืองอยู่

คุณ ธ. กรรมการผู้จัดการ บริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์แห่งหนึ่ง กล่าวว่า

"การออกแถลงการณ์ขององค์กรตัวแทนธุรกิจเอกชน 3 องค์กรนั้น ผมคิดว่ามีส่วนในการกดดันรัฐบาลพอสมควร เพราะประเทศไทยถ้าเผื่อว่าเศรษฐกิจไม่มั่นคง รัฐบาลก็อยู่ไม่ได้ ในกรณีที่นักธุรกิจซึ่งเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจ แสดงความคิดเห็นอย่างนั้น รัฐบาลก็ต้องฟัง ส่วนในเรื่องกฎหมายที่ห้ามสมาคมการค้าและองค์กรธุรกิจยุ่งเกี่ยวกับการเมืองนั้น ผมคิดว่าเรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องการเมือง แต่เป็นเรื่องของความรับผิดชอบของประชาชนในแต่ละสาขาอาชีพ ที่จะต้องบอกให้ทุกคนรับรู้ว่า ตัวเองมีความคิดอย่างไร"

ง. อุดมการณ์ และการตระหนักในผลประโยชน์ของกลุ่ม

การอธิบายการเข้าร่วมขบวนการทางสังคมของบุคคล ตามแนวทฤษฎีการระดมทรัพยากรนั้น จะชี้ให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมนั้น เป็นเพราะบุคคลมีผลประโยชน์ร่วมของกลุ่ม (Collective good) ที่ไม่สามารถจะประสบผลสำเร็จได้ ถ้าหากเป็นเพียงเหตุผลของแต่ละบุคคล (Oliver , 1984 อ้างถึงใน Klandermans and Tarrow , 1988 : 4-7) นอกจากนี้ ยังได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนระหว่างค่านิยมของเป้าหมายร่วมกัน (Collective goals) ว่าเป้าหมายที่บุคคลเห็นว่า สามารถทำให้เกิดโอกาสของความสำเร็จได้ ก็เพียงพอที่จะจูงใจให้เกิดการมีส่วนร่วม (Oberschall , 1980 อ้างถึงใน Klandermans and Tarrow , 1988 : 4-7) และยังชี้ให้เห็นอีกว่า อุดมการณ์ (Ideological) ที่จะจูงใจให้บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมได้นั้น ก็ต่อเมื่อเป็นสิ่งที่เขาเชื่อว่าเป็นความถูกต้อง (Card , 1978 อ้างถึงใน Klandermans and Tarrow , 1988 : 4-7)

ส่วนคำอธิบายในแนวของทฤษฎีการระดมพลังและการเข้าร่วมนั้น ได้นำเอาทฤษฎีคุณค่าที่คาดหวัง (Expectancy-value Theory) ซึ่งได้เชื่อมโยงการกระทำของบุคคล เข้ากับความน่าสนใจของผลลัพธ์ที่บุคคลรับรู้มา โดยค่าและความคาดหวังนี้ จะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในลักษณะทวีคูณ (Multiplicative way) คือ คุณค่าของผลประโยชน์ของกลุ่ม (Value of collective good) เป็นผลมาจากความเชื่อหรือความคาดหวังที่ว่า ผลประโยชน์ของกลุ่มนั้น เป็นเครื่องมือหรือวิธีการที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ซึ่งเป็นเป้าหมายของขบวนการทางสังคม และเป็นผลมาจากการให้คุณค่าต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นๆ คือ บุคคลจะมีความคิดเห็น ความเชื่อว่า ผลประโยชน์ของกลุ่มจะเป็นเครื่องมือหรือวิธีการที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้นั้น บุคคลจะต้องมีความรู้สึกที่ชัดเจนเกี่ยวกับผลประโยชน์ของกลุ่มก่อน และสามารถแยกแรงจูงใจออกได้เป็น 3 ชนิด คือ แรงจูงใจร่วม (Collective motives) แรงจูงใจทางสังคม (Social motives) และแรงจูงใจทางวัตถุ (Reward motives) ซึ่งจะประกอบกันในลักษณะเสริมซึ่งกันและกัน ซึ่งหมายความว่า แรงจูงใจทั้ง 3 ชนิดนี้ สามารถที่จะทดแทนซึ่งกันและกันได้ คือ (Klandermans , 1984 : 586)

- 1. บุคคลจะไม่ให้คุณค่าแก่ผลประโยชน์ของกลุ่ม ถ้าเขาไม่เชื่อว่า ผลประโยชน์ของกลุ่มนั้น จะเป็นเครื่องมือหรือวิธีการในการเปลี่ยนแปลงสังคมที่เขาให้คุณค่า
2. ถ้าบุคคลไม่ให้คุณค่าแก่ผลประโยชน์ของกลุ่ม แรงจูงใจร่วมก็จะมี
3. แรงจูงใจร่วมจะไม่มีเช่นกัน ถ้าบุคคลไม่มีความคาดหวังว่า การเข้าร่วมจะช่วยสร้างผลประโยชน์ของกลุ่ม นั่นคือ บุคคลจะไม่ได้รับการจูงใจโดยผลประโยชน์ของกลุ่ม ถ้าเขาไม่รู้สึกรู้ว่า การเข้าร่วมของเขาจะมีส่วนในโอกาสของความสำเร็จ หรือไม่เชื่อว่าจะมีคนอื่นเข้าร่วมเพียงพอ หรือไม่รู้สึกรู้ว่าจะมีโอกาสของความสำเร็จ แม้ว่าจะมีคนจำนวนมากเข้าร่วม
4. ถ้าแรงจูงใจร่วมอ่อนแอ แรงจูงใจทางสังคมและ/หรือแรงจูงใจทางวัตถุ จะต้องเข้มแข็ง จนกระทั่งบุคคลเต็มใจที่จะเข้าร่วม
5. ถ้าแรงจูงใจร่วมเข้มแข็ง แรงจูงใจทางสังคมและ/หรือแรงจูงใจทางวัตถุ จะสามารถอ่อนแอได้ โดยบุคคลยังเต็มใจเข้าร่วม

คุณ ว. กรรมการผู้จัดการ บริษัทออกแบบและคุมงานก่อสร้างแห่งหนึ่ง กล่าวว่า

"การที่นักธุรกิจไปร่วมชุมนุมคัดค้านรัฐบาลนั้น เป็นเพราะไม่สามารถยอมรับรัฐบาลที่ไม่มีความชอบธรรมได้ โดยปกติแล้วนักธุรกิจจะเป็นพลังเงิบ แต่ครั้งนี้คิดว่าถ้าประชาชนไม่มารวมตัวกัน โอกาสที่จะได้รับชัยชนะและได้รับความถูกต้องชอบธรรมของสังคมกลับคืนมา ก็จะไม่ มี อำนาจของรัฐบาลในขณะนั้น อาจจะชนะอย่างอื่นได้ทั้งหมด แต่จะไม่มีทางเอาชนะอำนาจของประชาชนได้เลย"

คุณ ท. รองกรรมการผู้จัดการ บริษัททำธุรกิจด้านการค้าส่ง , ค้าปลีกแห่งหนึ่ง
กล่าวว่า

"รัฐบาลไม่มีความชอบธรรมเป็นอย่างยิ่ง ตั้งแต่ก่อนการรัฐประหารแล้ว และยังใช้กลวิธีต่างๆ อีกมากมาย เพื่อพยายามที่จะสืบทอดอำนาจของกลุ่มตน เป็นการรวมกลุ่มกัน เพื่อจะมาชูประเทศ หวังจะมากอบโกยผลประโยชน์ใส่ตนและพวก เป็นสิ่งที่ขอมไม่ได้ ดังนั้นจึงต้องออกมาคัดค้าน ผมคิดว่า ถ้าเรามาเพิ่มขึ้นอีกและพยายามชักชวนคนให้มาร่วมคัดค้านมากๆ ก็จะทำให้มีพลังในการต่อรองเพิ่มมากขึ้น และจะทำให้บรรลู่วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จนได้รับชัยชนะในที่สุด"

ในการชุมนุมคัดค้านรัฐบาลเมื่อเดือนพฤษภาคม 2535 นั้น ผลประโยชน์ของกลุ่มก็คือ การกดดันให้นายกรัฐมนตรีลาออก และการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้เป็นประชาธิปไตยอย่างเต็มใบ โดยจะต้องมีการระดมพลังต่อสู้ร่วมกันด้วยยุทธวิธีแบบอหิงสา ไม่ใช่ความรุนแรงเข้าต่อสู้กับรัฐบาล ซึ่งนักธุรกิจที่เข้าร่วมการชุมนุมนั้น ได้ให้คุณค่าแก่ผลประโยชน์ร่วมดังกล่าว และเชื่อว่าการชุมนุมคัดค้านรัฐบาลนั้น จะเป็นวิธีการที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงซึ่งเป็นเป้าหมายของกลุ่ม อีกทั้งยังตระหนักว่า การเข้าร่วมของตนเองนั้น สามารถทำให้เกิดโอกาสของความสำเร็จขึ้นได้ จึงทำให้เกิดกระแสในการคัดค้านรัฐบาลขึ้นอย่างกว้างขวาง

จ. การระดมทรัพยากร

ทฤษฎีการระดมพลังและการเข้าร่วมนั้น ได้อธิบายถึงองค์ประกอบ 2 ประการที่องค์การบริหารทางสังคม นำมาใช้เพื่อที่จะพยายามจูงใจคนให้เข้ามาสนับสนุนองค์กร คือ (Klandermans , 1984 : 586-587)

1. การระดมความเห็นพ้อง (Consensus mobilization) คือ กระบวนการที่กลุ่ม องค์กรที่นำขบวนการทางสังคม พยายามที่จะทำให้ประชาชนสนับสนุนในความคิดของขบวนการ โดยกระบวนการนี้ประกอบด้วยผลประโยชน์ของกลุ่ม คือ การกดดันให้นายกรัฐมนตรีลาออก และการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้เป็นประชาธิปไตย โดยขบวนการจะใช้ยุทธวิธีแบบบอห์มการเผชิญหน้ากับฝ่ายตรงข้ามคือ รัฐบาล จะเป็นไปโดยสันติ ไม่ใช้ความรุนแรง ผลที่จะได้รับคือการเปลี่ยนแปลงทางสังคมตามเป้าหมายร่วมที่ตั้งไว้ ซึ่งความสำเร็จของกระบวนการระดมพลังเพื่อให้เกิดการเห็นพ้องในความคิดของขบวนการนี้ สามารถวัดได้จากความรู้ และการให้คุณค่าในผลประโยชน์ของกลุ่ม ทั้งนี้ประชาชนจะให้คุณค่าแก่ผลประโยชน์ของกลุ่มหรือไม่นั้น จะขึ้นอยู่กับกระบวนการระดมพลังประสบความสำเร็จในการทำให้ประชาชนเชื่อว่า ผลประโยชน์นั้นจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสังคมที่เขาให้คุณค่าหรือไม่ ซึ่งในการคัดค้านรัฐบาลเมื่อเดือนพฤษภาคม 2535 นั้น กลุ่ม องค์กรที่นำขบวนการทางสังคมประสบความสำเร็จในการระดมพลังเพื่อให้เกิดการเห็นพ้องในความคิดของขบวนการ เพราะผู้เข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาลต่างมีเป้าหมายและมีอุดมการณ์ร่วมกันที่ชัดเจน ในการที่จะ เปลี่ยนแปลงสังคมให้กลับมามีความเป็นประชาธิปไตยเหมือนเดิม จึงทำให้ประชาชนเข้าร่วมในกิจกรรมที่จะสร้างผลประโยชน์ของกลุ่มกันอย่างกว้างขวาง เพราะทุกคนต่างตระหนักดีว่า ผลประโยชน์นั้นจะไม่สามารถสร้างขึ้นได้เลย หากทุกๆ คนได้แต่นั่งอยู่เฉยๆ และรอให้คนอื่นเป็นผู้ทำบางสิ่งบางอย่าง

2. การกระทำการระดมพลัง (Action mobilization) คือ กระบวนการที่กลุ่ม องค์กรที่นำขบวนการทางสังคม เรียกร้องให้ประชาชนเข้าร่วมสนับสนุนความคิดของขบวนการ ซึ่งการกระทำการระดมพลังนี้จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ หากปราศจากการระดมความเห็นพ้องเพื่อทำให้ประชาชนสนับสนุนในความคิดของขบวนการ สำหรับการระดมพลังเพื่อให้เกิดการกระทำในเหตุการณ์เดือนพฤษภาคม 2535 นี้ ได้ใช้วิธีการจูงใจให้คนเข้าร่วม โดยใช้หลายวิธีด้วยกัน ทั้งการดึงดูดด้วยแรงจูงใจร่วม (การขจัดอำนาจเผด็จการจะสำเร็จได้ ต้องใช้พลังของประชาชน) และแรงจูงใจทางสังคม (สิ่งที่จะได้จากการคัดค้านรัฐบาลคือ การสิ้นสุดของอำนาจเผด็จการและได้รับรัฐธรรมนูญที่เป็นประชาธิปไตย) โดยกลุ่ม องค์กรที่นำขบวนการทางสังคม พยายามที่จะทำให้

ต้นทุนของการเข้าร่วมน้อยที่สุด ในขณะที่พยายามทำให้ผลกำไรจากการเข้าร่วมสูงสุด เท่าที่จะทำได้ โดยกลุ่ม องค์กรที่นำขบวนการทางสังคม ได้เสนอแนวทางที่จะคัดค้านรัฐบาลให้ประชาชนกระทำได้หลายวิธี ได้แก่ การเปิดไฟหน้ารถยนต์ในตอนกลางวัน , การบีบแตรรถยนต์เพื่อแสดงความเห็นด้วยการชุมนุม , การเลิกซื้อสินค้าและบริการที่ทำให้การสนับสนุนฝ่ายเผด็จการ , การอุดหนุนสินค้าและบริการที่ต่อต้านฝ่ายเผด็จการ , การช่วยเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของกลุ่มผู้ชุมนุมผ่านทางโทรสารหรือวิทยุติดตามตัว ไปยังกลุ่มคนที่รู้จักต่อๆ กันไป , การถอนเงินหรือปิดบัญชีเงินฝากจากธนาคารที่เป็นของฝ่ายเผด็จการ , การนัดหยุดงาน เป็นต้น ซึ่งเป็นวิธีการทางอ้อมของการเข้าร่วมขบวนการทางสังคม และเป็นการควบคุมต้นทุนและกำไรของการเข้าร่วม โดยการเลือกชนิดของการกระทำและสถานที่ที่จะกระทำ (Type of action and scene) ซึ่งจะทำให้ผู้ที่เข้าร่วมขบวนการ สามารถจะกำหนดต้นทุนและกำไรของการเข้าร่วมได้

2. แบบแผนของการเข้าร่วมขบวนการทางสังคม

ก. ระดับปัจเจกบุคคล

หากจะพิจารณาถึงแบบแผนของการเข้าร่วมขบวนการทางสังคม ของนักธุรกิจใจในกรุงเทพมหานคร ในกรณีเหตุการณ์เดือนพฤษภาคม 2535 ในระดับของปัจเจกบุคคลนั้น จะพบว่ามียุทธศาสตร์หลายลักษณะด้วยกัน ดังต่อไปนี้

1. การให้ความสนใจติดตามข่าวสารทางด้านการเมือง เกี่ยวกับการคัดค้านรัฐบาล นักธุรกิจได้ติดตามข่าวความเคลื่อนไหวของการคัดค้านรัฐบาลอยู่ตลอดเวลา ทั้งจากวิทยุ โทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ และเมื่อพบว่ารัฐบาลได้ใช้วิทยุและโทรทัศน์ บิดเบือนการเสนอข่าวสาร มีการออกข่าวโจมตีการชุมนุมของประชาชนด้วยข้อกล่าวหาต่างๆ ที่ไม่เป็นธรรม นักธุรกิจก็หันไปแสวงหาข่าวสารทางด้านอื่นแทน เช่น จากเคเบิลทีวี ดาวเทียม วิทยุบีบีซี. คำบอกเล่าของบุคคล ตลอดจนการออกไปแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากที่ชุมนุมด้วยตนเอง

2. การช่วยเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของกลุ่ม องค์กรที่นำการคัดค้านรัฐบาล จากการที่รัฐบาลได้ปิดหูปิดตาประชาชน โดยปิดกั้นไม่ให้สื่อมวลชนของรัฐเสนอข่าวสารของกลุ่มผู้ชุมนุมอย่างตรงไปตรงมา แต่แล้วด้วยอำนาจของเทคโนโลยีในยุคข้อมูลสารสนเทศนี้ ทำให้ปฏิบัติการอันล้ำสมัยของรัฐบาลไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะนักธุรกิจได้ช่วยกันเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของเหตุการณ์ประท้วงออกไปให้ประชาชนได้รับทราบความเป็นจริง โดยใช้วิธีต่างๆ เช่น การใช้โทรศัพท์มือถือ รายงานเหตุการณ์ที่เป็นจริงให้บุคคลภายนอกรับรู้ และให้ช่วยกันส่งข่าวต่อกันออกไปอีก , การโทรศัพท์เข้าไปตอบโต้กับแหล่งสื่อสารของรัฐ ในเวลาที่มีการรายงานข่าวที่ไม่เป็นความจริง , การส่งรายงานสถานการณ์ที่เป็นจริง และส่งใบแถลงการณ์ของกลุ่ม องค์กรที่นำการคัดค้านรัฐบาล ไปตามบริษัทห้างร้านต่างๆ ในลักษณะของแฟกซ์ลูกโซ่ เป็นต้น

3. การจัดทำเอกสารเผยแพร่การคัดค้านรัฐบาล นักธุรกิจบางคนได้จัดทำเอกสารคัดค้านรัฐบาลขึ้นมาแจกจ่ายให้ประชาชน ซึ่งมีวิธีการทั้งการแจกจ่ายโดยตรง หรือส่งผ่านเครื่องโทรสารไปตามบริษัทที่รู้จัก

4. การชักชวนหรือสนับสนุนผู้อื่น ให้เข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาล การชักชวนคนให้เข้ามาร่วมชุมนุมนั้น ทำผ่านการให้บริการวิทยุติดตามตัว นอกจากนั้น นักธุรกิจที่เป็นเจ้าของกิจการบางแห่ง ก็สนับสนุนให้พนักงานมาร่วมชุมนุมโดยอำนวยความสะดวกจัดส่งให้ถึงที่ชุมนุม และในบางบริษัท เจ้าของกิจการก็อนุญาตให้พนักงานหยุดงานมาร่วมชุมนุม โดยได้รับค่าแรงตามปกติ

5. การถอนเงินออกจากธนาคารที่เป็นของรัฐบาล นักธุรกิจได้แสดงการคัดค้านรัฐบาล โดยการถอนเงินหรือปิดบัญชีเงินฝากจากธนาคารที่เป็นของฝ่ายเผด็จการ เช่น ธนาคารทหารไทย ซึ่งเป็นธนาคารที่คณะกรรมการบริหารส่วนใหญ่เป็นนายทหาร

6. การแสดงความคิดเห็นที่เห็นด้วยกับการคัดค้านรัฐบาลโดย เปิด เผยต่อสาธารณชน นักธุรกิจหลายคนได้แสดงการวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลอย่างเปิดเผย โดยการให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ต่างๆ เช่น เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม นายสมาคมห้างสรรพสินค้าวิจารณ์รัฐบาลว่า ไม่มีควมชอบธรรม และเสนอให้เปลี่ยนผู้นำรัฐบาล , เลขาธิการสมาคมอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไทย เสนอให้นายกรัฐมนตรีลาออก เป็นต้น

7. การบริจาคเงินหรือสิ่งของ เพื่อสนับสนุนการประชุม นักธุรกิจได้บริจาคเงิน เพื่อจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่การคัดค้านรัฐบาล หรือเพื่อซื้ออาหารและเครื่องดื่มแจกผู้เข้าร่วมการประชุม บางคนก็นำเอาอาหาร เครื่องดื่ม และสิ่งของอื่นๆ มาแจกในที่ประชุมโดยตรง

8. การเข้าร่วมการประชุมเพื่อคัดค้านรัฐบาล นักธุรกิจที่มาเข้าร่วมการประชุม ส่วนใหญ่จะไปในช่วงบ่ายๆ เป็นๆ และจะเพิ่มจำนวนมากขึ้นในตอนค่ำ แล้วมาเพลาลงอีกทีในช่วงหลัง 2 นาฬิกาของวันใหม่ ลักษณะการมาร่วมชุมนุมของนักธุรกิจจะเป็นอย่างนี้ทุกวัน ทั้งนี้ จากผลการสำรวจของสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม นั้น พบว่า นักธุรกิจเป็นกลุ่มอาชีพที่มาเข้าร่วมในการชุมนุมคัดค้านรัฐบาล เป็นสัดส่วนที่สูงมากกว่ากลุ่มอื่นๆ คือ เป็นเจ้าของกิจการ 13.7% และทำงานอยู่ในบริษัทเอกชน 45.7% ดังนั้น จะเห็นได้ว่า นักธุรกิจนับเป็นพลังอันสำคัญของขบวนการทางสังคม ในการต่อสู้เพื่อให้ได้ความเป็นประชาธิปไตย กลับคืนมาสู่สังคมไทย

คุณ ส. กรรมการผู้จัดการ บริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์แห่งหนึ่ง กล่าวถึงการเข้าร่วมในขบวนการทางสังคม เพื่อคัดค้านรัฐบาลของตนเองว่า

"ผมไปเข้าร่วมการประชุมตั้งแต่ตอนที่คัดค้านรัฐธรรมนูญ แล้วก็เหตุการณ์ชุมนุมที่หน้ารัฐสภา จนกระทั่งมาถึงการชุมนุมที่ถนนราชดำเนิน ไปเข้าร่วมด้วยทุกครั้ง ส่วนใหญ่แล้วผมจะไปคนเดียว แต่ก็有一天หนึ่งได้พาครอบครัวไปด้วย ผมจะไปเข้าร่วมชุมนุมในช่วงตอนเย็นหลังเลิกงาน พอเด็กหน้อยก็จะกลับ สำหรับการเข้าร่วมชุมนุมของคนอื่นๆ นั้น เท่าที่ผมสังเกตเห็น จะเป็นในลักษณะปัจเจกบุคคล คือ ต่างคนต่างไปมากกว่า จะมีในลักษณะของกลุ่มบ้าง เช่น ในตอนเย็นๆ จะมีพนักงานแต่งชุดฟอร์มมากันเป็นกลุ่มใหญ่ๆ มีรถมาส่ง จะเป็นพนักงานของบริษัทใหญ่ๆ หรือห้างสรรพสินค้า"

คุณ ท. รองกรรมการผู้จัดการ บริษัททำธุรกิจด้านการค้าส่ง , ค้าปลีกแห่งหนึ่ง กล่าวถึงการเข้าร่วมในขบวนการทางสังคม เพื่อคัดค้านรัฐบาลของตนเองว่า

"ผมไปเข้าร่วมการประชุมในวันที่ 17 พฤษภาคม ตอนช่วงเย็น ไปกับเพื่อนอีก 2 คน ก่อนหน้านี้นั้นตอนที่คุณฉลาดอดข้าวประท้วง ก็ตั้งใจว่าจะไป แต่พอดีไม่ว่าง วันที่ผมไปนั้นรู้สึกว่าเขาจะประกาศกฎอัยการศึก เริ่มเอาทหารเข้ามาปฏิบัติการณ์ ผมได้ไปช่วยเงินกระถางต้นไม้กันเป็นกำแพง ไม่ให้ทหารบุกเข้ามาได้สะดวก แล้วก็กลับบ้านประมาณตี 4 พอวันรุ่งขึ้นผมมาใหม่อีกครั้งวันนี้มากับครอบครัวประมาณ 5-6 คน มาช่วงประมาณ 5 โมงเย็น เห็นทหารขึ้นปิดล้อมอยู่เต็มไปหมด รู้สึกว่าพลตรีจำลองจะถูกจับไปแล้ว จากนั้นทหารก็ยิงปืนขึ้นฟ้า แล้วก็ไล่สลายประชาชน คนก็วิ่งหนีกัน ผมก็หนีด้วย ต่อจากนั้นผมก็ไปทำใบปลิวแจก เอาไปถ่ายเอกสาร แล้วก็ยื่นแจกตรงป้ายรถเมล์ มีคนมาบริจาคเงินช่วยพิมพ์ใบปลิวด้วย เสร็จแล้วผมก็กลับมาบ้าน ทำใบปลิวต่อ นั่งพิมพ์ใส่คอมพิวเตอร์ แล้วก็ส่งแฟกซ์ไปตามบริษัทที่รู้จัก พอวันที่ 20 พฤษภาคม ที่เขามีการชุมนุมกันที่รามคำแหง ผมก็ไปร่วมด้วยอีก สำหรับคนอื่น ๆ ที่ไปร่วมชุมนุมเท่าที่เห็น จะต่างคนต่างไปเสียส่วนใหญ่ มีเป็นกลุ่มบ้าง แต่ก็ไม่มากนัก"

ข. ระดับกลุ่ม องค์กร

การเข้าร่วมขบวนการทางสังคมของนักธุรกิจ ในกรณีเหตุการณ์เดือนพฤษภาคม 2535 ในระดับของกลุ่มนั้น จะมีในรูปของการออกแถลงการณ์ โดยเป็นรูปแบบของการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของกลุ่มผู้ชุมนุม การรายงานสถานการณ์ที่เป็นจริง การแสดงความคิดเห็นต่างๆ โดยมีวิธีการแจกจ่ายให้กับประชาชนโดยตรง และการใช้โทรสารส่งไปตามบริษัทห้างร้านต่างๆ ในลักษณะของแฟกซ์ลูกโซ่ เช่น ชมรมนักธุรกิจเอกชนเพื่อประชาธิปไตย ชมรมผู้ซื้อหุ้นแห่งประเทศไทย เป็นต้น เนื้อหาจากแถลงการณ์แต่ละฉบับมีประเด็นไม่แตกต่างกัน โดยสรุปดังนี้

- เรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีลาออกจากตำแหน่ง
- ใ้หยุดการใช้ความรุนแรงต่อการแสดงพลังของกลุ่มประชาชน ซึ่งดำเนินไปโดยวิถีทางที่สงบและสันติ
- ใ้ให้สื่อมวลชนโดยเฉพาะของรัฐ เสนอข้อมูลข่าวสารทั้งสองฝ่าย ไม่เสนอข่าวที่บิดเบือนความจริง
- เรียกร้องให้ประชาชนออกมาแสดงพลังคัดค้านนายกรัฐมนตรี
- รายงานสถานการณ์ที่เกิดขึ้นให้รับรู้และขอให้ช่วยกระจายข่าวต่อกันออกไป
- ใ้ให้มีการสอบสวนและลงโทษผู้ที่มีส่วนในการตัดสินใจ ใช้กำลังเข้าปราบปรามประชาชน

ส่วนการเข้าร่วมการคัดค้านรัฐบาลของนักธุรกิจในระดับองค์กรนั้น ก็ปรากฏออกมาในรูปของการออกแถลงการณ์เช่นเดียวกัน โดยมีผู้นำของ 3 องค์กรหลัก ซึ่งถือเสมือนว่าเป็นตัวแทนสูงสุดของภาคธุรกิจเอกชน คือ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสมาคมธนาคารไทย เป็นแกนนำสำคัญในการเคลื่อนไหว มีการประกาศท่าทีร่วมกันของทั้ง 3 สถาบัน ในการเสนอมติการเพื่อจะกักภาพพจน์ของประเทศในสายตาของชาวโลก กลับมาจากภาวะอนาธิปไตย โดยขอให้คืนอำนาจอธิปไตยให้แก่ปวงชนชาวไทย ด้วยการยุบสภา และจัดใ้มีการเลือกตั้งขึ้นใหม่ภายใต้กติกาของรัฐธรรมนูญที่จะใ้มีการแก้ไขใหม่ ซึ่งการออกแถลงการณ์ครั้งนี้ เหมือนกับเป็นการเปิดโอกาสใ้พรรคร่วมรัฐบาลเดิม ซึ่งขาดความชอบธรรมทางการเมือง แต่มีเสียงส่วนใหญ่ในสภา ได้จัดตั้งรัฐบาล ซึ่งเหตุผลที่เสนอใ้ยุบสภานั้น ก็เพื่อเป็นการป้องกันมิใ้มีการเดินขบวนต่อต้าน และปะทะกันระหว่างรัฐบาลกับฝ่ายต่อต้านอีกรอบ ทั้งนี้มีการเสนอจะใ้เปิดโรงงานทั่วประเทศ เป็นการตอบโต้ หากสถานการณ์ทางการเมืองรุนแรงถึงขั้นมีการปฏิวัติ และใ้มีการประกาศแถลงการณ์จุดยืนนี้ต่อสื่อมวลชนด้วย

คุณ ว. กรรมการผู้จัดการ บริษัทออกแบบและคุมงานก่อสร้างแห่งหนึ่ง กล่าวแสดงความคิดเห็นต่อการออกแถลงการณ์ของสามสถาบันองค์กรธุรกิจภาค เอกชนว่า

"ผมไม่ได้ใส่ใจมากนัก เพราะตอนนั้นมันเป็นเรื่องของ การเรียกร้องที่ตามกระแสไป แล้ว จริงๆ ถ้าเรามองในแง่ของภาคธุรกิจอย่างนี้ ถ้ารู้ว่าผลกระทบจะเกิดขึ้นมากขนาดนั้น เขาน่าจะออกมาก่อน เพราะองค์กรธุรกิจแน่นอนมีอิทธิพลพอที่จะทำให้ทหารหรือใครก็ตาม หยุดคิดอะไรบ้าง ไม่ใช่หลังจากที่เหตุการณ์มันจบแล้ว มันก็คือออกมาเรียกร้องต่างๆ ไป เป็นการเพิ่มบทบาทของนักธุรกิจภายหลังจากเหตุการณ์ จริงๆ แล้วน่าจะเป็นแนวทางมากกว่า"